

ARADI KÖZLÖNY

Ár. 53. No. 90.
1938. április 22. péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Redacția și Administrația:
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

București:

A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelyben előírja, hogy a részvénytársaságok a jövőben adóvallomásukat legkésőbb az évi közgyűlés után kötelesek benyújtani. A közgyűlésen már le kell tárgyalni és elfogadni a jövő évi költségvetést. Az adóvallomásokhoz ezután csak a költségvetésről egy másolatot, valamint a bevétel—nyereség és veszteségről kimutatást kell mellékelni.

Páris:

Lebrun francia köztársasági elnök a mai napon kihallgatáson fogadta Marcellino Pasqua y Martinez köztársasági spanyol követet. A nagykövet bemutatkozó beszédében kiemelte azt az eszmei közösséget, amely Spanyolországot Franciaországhoz köti. Mindkét ország legfőbb óhaja a béke biztosítása. Ez a béke és az ország függetlensége ma nagy megpróbáltatáson megy át Spanyolországban. Azonban Spanyolország végül is győztesen fog kikerülni ebből a harcból és nehéz megpróbáltatásból. Válaszában Lebrun elnök hangsúlyozta, hogy Franciaország minden időben testvéri szeretettel volt Spanyolország irányában és a testvéri szeretet a két ország közötti kulturális kapcsolatokból ered.

Berlin:

A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz visszautasítja Eckhardt Tibornak, a magyar kigazda párt elnökének ismeretes kijelentéseit, amelyeket a pártelnök az angol parlament tagjainak magyarországi látogatása alkalmával tett. Eckhardt azt mondta: a volt monarchia dunárea-i államai nem képesek ellentánni annak a nagy nyomásnak, amely német és orosz részről jön, és ezért egy új együttműködési rendszert kell megvalósítani úgy gazdasági, mint katonai téren.

— Nyen kijelentéseket nem lehet szó nélkül fogadni — írja a lap — és főleg az orosz nyomásnak a némettel való összehasonlítása nevéstésesen hangzik egy magyar politikus szájából. Németország szabadon akar lélegezni és tiszteletben tartja minden állam szabadságát. Németország minden állammal az együttműködést óhajtja és az a vágya, hogy ez az együttműködés meg is hozza a gyümölcsét.

Saragossa:

Saragossai jelentés arról számol be, hogy a köztársasági spanyol katonaságot felhatalmazták, hogy minden gyanús egyént haláléktalanul lőjenek le. Az elmúlt nap folyamán ennek az intézkedésnek alapján kivégeztek egy bankigazgatót, három mérnököt, három falanxistát és a lakosság közül is igen sok ártatlan embert, asszonyt, gyermeket és egyházi személyt.

Hankau:

Kétszáz-háromszázezer főnyi kínai hadsereg gyűlt össze a linghi szakaszon, hogy elfoglalja helyét a város körül. A japánok hasonlóképpen nagy előkészületeket tesznek egy utolsó döntő ütközetre, amellyel véget akarnak vetni a kínai ellenállásnak.

Az uralkodó erélyét jellemzi a külföldi sajtó az ország rendjének biztosítása érdekében

A vizsgálatot vezető hatóságok összesítik az eddigi megállapításait — A Times súlyos vádat emelt Codreanu ellen

Bucurestiből jelentik: A hatóságok a volt vasgárda működéséről összegyűjtött adatokat és a különböző fontos leleplezések iratait és bizonyítékanyagát most összpontosítják. Ha az összpontosítás munkája befejeződik, hivatalos jelentést hoznak nyilvánosságra, amely az eddigi megállapítások eredményét is tartalmazza.

A király a polgárháboru veszedelmétől szabadította meg az országot, — írják a vezető angol lapok

Az angol lapok is kivétel nélkül, hosszú vezércikkekben Ófelsége H. Carol király ténykedéseit dicsérik. A Times, a Daily Telegraph, a Manchester Guardian, Evening Standard és Daily Herald szerencsét kívánnak H. Carol királynak és a román kormánynak, hogy az országot megszabadították a brutális diktatura fenyegetéseitől és főleg ahhoz, hogy a felelőtlen politikusokat, akik a polgárháboru veszedelmét akarták felidézni, eltávolították az utból. A Star dicsőíti az uralkodó szerepét, aki a belső békét biztosította. A lapok ugyanekkor Codreanu elítéléséről és arról a rendeletről írnak, amely bizonyos esetekben az állampolgárság elvesztését vonja maga után. A Times levezetője Codreanunak Stelescuhoz és Belimachehoz intézett leveléről azt írja, hogy abból arra lehet következtetni, hogy bűnös Duca meggyilkolásában. (Rador.)

Az egész francia sajtó rendkívül kedvező módon tárgyalja a kormány erélyes állásfoglalását a zavargási kísérletekkel szemben, melyeket felelőtlen elemek szerveztek meg anélkül azonban, hogy a kísérleteiknek a közvéleményben visszhangja támadt volna. A lapok rámutatnak arra, hogy a kormány által fogatósított intézkedések teljesen elegendőek ahhoz, hogy biztosítsák az ország belső és külső rendjét. Ilyen hangnemben írnak a Le Jour, a Le Matin, a Petit Parisien, a L'Oeuvre, a Le Jour, L'Ere Nouvelle, L'Humanité, Populaire, Intransigeant, Ce Soir, Journal, Figaro, Le Temps, illetve az egész sajtó a jobboldali árnyalattól a baloldaliig kivétel nélkül dicsérik a

román kormány akcióját és leszögezik, hogy ez az ország békéjéért és haladásáért történt.

A Republique rámutat arra, hogy ezt a mozgalmat egy bizonyos idő óta a határon túlról inspirálták állandóan a nemzet ellenségei. Bucuresti intézkedéseit meglelégedéssel üdvözi a lap.

A Petit Journal leszögezi, hogy a román kormány el van határozva arra, hogy az ország függetlenségét minden körülmények között megvédi. (Rador.)

A „Curentul” a következőket írja:

A volt vasgárda tevékenységével kapcsolatban történt leleplezések mely benyomást gyakoroltak a közvéleményben. A legközelebbi minisztertanács is foglalkozni fog ennek a rendkívül kiadós dosszárnak ügyeivel. Az igazságügyi minisztérium utasítására a talált iratok alapján nyomban megindították a vizsgálatot. Az a levél, amelyet a vasgárda főnöke Stelescuhoz és Belimachehoz intézett, leleplezi azt a módszert, amelyet ez a csoport a propaganda terén alkalmazott és azt is, hogy milyen uton jutottak anyagi eszközökhöz, amelyeket céljuk elérésére használtak fel. Az a tény, hogy ezt a levelet Belimachehoz, Duca miniszterelnök későbbi gyilkosához intézték, a vizsgálóbizottságot arra készítette, hogy újból vizsgálják azokat a körülményeket, ahogyan a gyilkosságot elkövették és a mozgalom erkölcsi vezetőjének felelősségét. Ebben az ügyben rövidesen hivatalos nyilatkozat fog megjelenni amely a legteljesebb részletességgel közölni fogja azokat a megállapításokat, amelyek a megtalált anyaggal kapcsolatban állanak. (Rador.)

Páratlan tömegkatasztrófát okozott a földrengés Törökországban

Közel háromszáz halottról és ötvenezerrel több inségesről adnak hírt a természeti katasztrófa első részletes jelentései

Ankarából jelentik: Anatóliában földrengés volt, amely számos emberáldozatot követelt. A földrengést, amelyet a bucarestij meteorológiai intézet szeizmográfja is jelzett, egész Anatólia területén érezték. A törökországi földrengésről szóló jelentések 224 halottról és több mint 600 sebesültről számolnak be. Háromszáz lakóház omlott össze és azt hiszik, hogy a romok alatt még sok halottat találnak

maid. Az eddigi áldozatok legnagyobb része asszony és gyermek.

A földrengéssújtotta területről érkezett jelentések beszámolnak arról, hogy ez a katasztrófa volt a legnagyobb, amely eddig Törökországot ilyen körülmények között érte. Órlási területek tökéletes pusztasággá változtak. Ötvenezerre becsülik azok számát, akik fedél nélkül maradtak. Ezek a szerencsétlenek az

éjszakát a szabad ég alatt töltötték a legnagyobb rémületben, mert a földlökések tovább tartottak, hatalmas földalatti moraj kíséretében. A hajnali órákban a paroxizmusig fokozódott a lakosság rémülete, mert azon a területen, ahol tartózkodtak több helyen megrepedt a föld és forró víz lövelt a magasba. Bizonyos hogy igen sokan halálukat lelték ezek-

ben a repedésekben. A házak összeomlása alkalmával egész családok pusztultak el a romok alatt. Az áldozatok főként nők és gyermekek. A legnagyobb kár Kirsehir, Josgat és Korum környékén történt. A nemzetgyűlést összehívják, hogy megtegye az intézkedéseket a sürgős segílyre nézve. (Rador.)

SALJAPIN, az ember és a művész

Az Aradi Közlöny számára írta: GUTTMANN MIKLOS

Ennek a néhány nap előtt elhunyt felejthetetlen mesterdalnoknak művészi hitvallása: „Az ének több a művészetnél. Az ének valóságos nagyhatalom, mely felröpít bennünket az egekbe az Uristen színe elé.”

A mester pályafutása: az emberileg elképzelhető legtündöklőbb művészi karrier, életének története a legszínesebb regény.

Ez az óriás, aki ifjú éveiben hajóvontató munkás, zsákhordó, azután írnok, utóbb egy kis zugszintársulat ripacsa volt, később — szerencsésére! — egy sorsdöntő mecénás útjába akad, aki felfedezi Saljapin torkában rejlő ritka nemes ércet és végül bejuttatja őt a moszkvai császári Operaszínházba. Ettől fogva hatalmas hangján Saljapin hirdeti a muzsika öserőt külföldi művészi körutjain széles e világon. Enrico Caruso mellett ő Európa legnagyobb ének-művésze, egyszemélyben legkiválóbb éneklő színész, legeredetibb emberábrázolója. Saljapin nem csupán egy: a rendes mértéken erősen tulemelkedő operai basszista volt, hanem egy elnyomott, nagyszerű nép egész művészetének képviselője. Mintha a mennyekből az Ur szavát hallatta volna, mikor „Boris Godunow”-ban a jalkai énekre nyíltak. Felséges orgánumból fájdalmasan rezdült ki minden földi szenvedés, benne volt minden sötétsége az élet miszteriáinak. Ilyen földöntúli lehet az a hívó hang, amelyet a haldokló hall. Szent megnyugvás, az örökkévalóság hangja... Nem minden század szül ilyen nagyvonalu énekkorifeusokat.

Saljapin: ez az orosz „Narcisszus” — korának egyik legszebb embere — mint koncerténekes is a legkitűnőbbek közé tartozott. A koncertdobogón — remekbe készült frakkjában — a nőket elbűvölő, igazi „szivrabló lovag.” Itt feljegyzésre érdemes — kuriózumként — hogy Saljapin hangversenyein a műsor egyes számait nem egymásután következő, hanem tisztán ötletszerű sorrendben adta elő olyképen, hogy — az áriák és dalok számozva lévén — kedve és pillanatnyi hangulata szerint kiválasztott egy áriát vagy dalt és annak számát mondta oda zongorakísérőjének.

Akik Saljapint közelebből ismerték, azok úgy

mondják, hogy ez a csaknem kétféle méter magas atléta, szokatlanul széles vállával, még férfikora delén túl is világosszöke hajával, túlméretezett termete dacára is olybá tűnt, mint egy igen barátságos, mindig nyájas nagy kaukázusi gyerek. Jobboldali szemöldöke hiányzott, azt teljesen lemarta a „masztix”, de ez Saljapin gyönyörű fejét még csak érdekesebbé tette.

Emlékezeiben Saljapin hazájának — Oroszországnak — zeneművészetéről és irodalmáról ezeket jegyzi fel: „Oroszországot, az orosz művészetet, az orosz klasszikus muzsika nem egy fenomenális termékét sokáig nem ismerték Európában. Miért? Mert Európa nem nagyon érdeklődött az-

íránt, hogy mi van Oroszországban. — Mi oroszok — egy kissé tustünk a nyugat kultúrájának háttárgyán, azért nem is csodálkoztam rajta, hogy mikor 35 esztendővel ezelőtt indultam el Párisba, hogy a világ közönségét a „Nagy Operában” meghódítsam az orosz zenének — ámulva és teljesen lenyűgözve hallgatták a muzsikát, amit elhoztunk nekik. Ekkor kezdtek nyugat felé gravitálni a különféle ballettek is és az érdeklődés viharos erővel nyilvánult meg mindenért — ami orosz. Egy évtizeddel később dajadalmasan vonultak be az orosz zene nagymestereinek remekművei a metropoliskoncertterembe, hol sorjában csendültek fel Csajkovszky, Borodin, Rimsky-Korsakow, Rubinstein, Balakirew, Cui, később Rachmaninov szimfóniái, szimfónikus poémái, versenyművei, melyeknek gyönyörűségeivel a közönség alig tudott betelni. Ugyanakkor tündökölnék a világvárosok operaházaiban Bakst táncpoémáiban: „A hattyu halálában”, „A rózsza álma” és Schumann „Karnavál”-jában, meg Csajkovszky „Hattyuk tava” c. balletjében Oroszország legkiválóbb táncmimikusa — az időközben sajnos megöregült — Vclav Nijynskij, a felejthetetlen primaballerinák: néhai Anna Pawlowna és Madame Karshawina.

Az időkötést kerülnek színre egymásután — Reinhardt professzor rendezésében Berlinben — Tolstol Leo, Dosztojevsky drámái, Gogol vigjátékai, Gorkij „Éjjeli menedékhelye”, Csehov színművei. Még egy évtizeddel utóbb valóságos Mereskovszky lát fogta el a világ olvasópublikumát.”

Saljapin meghalt... A halál szárnyas angyala földnek szegezte és kioltotta e csodás mesterdalnok élete fátyláját és most egy friss sírhalom felett a zene Muzsája zokog keservesen.

Képviselletni kívánja magát Geniben Selassié, az abesszin ex-négus

Genéből jelentik: Haile Selassie volt négus levelet intézett a népszövetségi főtitkársághoz és közölte, hogy a népszövetségi tanács május 9-én kezdődő ülészakán képviselletni kívánja magát.

Könyvtáblákba köttette a csempész-valutát egy leleplezett budapesti valutacsempész-társaság

Budapestről jelentik: A budapesti valutarendőrség nagyarányú készpénz kicsempészését hiusította meg. Néhány nap előtt a valutarendőrség névtelen feljelentést kapott és ennek alapján több detektív megjelent egy budapesti könyvkötő műhelyben, ahol egy már bekötött könyv tábláját felvagták és megállapították, hogy a fedéllel tiz darab százpengős bankjegy volt bekötve. A detektívek ezután le-

foglaltak még száz kötés alatt lévő könyvet és a könyvkötő megjelölte a megrendelő neveit, akik a munkáért nagy jutalmat ígértek neki. A könyvekben pengőkön kívül font és dollárbankjegyeket találtak. A rendőrség erőlyes nyomozást indított és főleg azt akarják kideríteni, hogy mióta folyik ilyen módon a csempészsés.

Az a kis kör

Írta: JEAN RAMEAU

— Hát így vagyunk, tisztelt regényíró ur? Öreg hölgyeket faggat, hogy kiismerje titkaikat és azután felhasználja őket? Ilyen indiszkrét kérdéseket intéz asszonyokhoz, hogy vajjon boldog volt-e a házaseletük? Nos, nálam rossz helyen jár, mert tudja meg, hogy házaseletem, igenis, nagyon boldog volt. De nehogy csalatkozzék, nem bánom, elárulom, hogy egy izben csakugyan veszedelem fenyegette és akkor igazán kis hiba, nagyon izgalmas történetet mesélhetnék el önnek. De hát elmesélem így is, hogy lássa, nem tudok semmi használható kalandról beszámolni önnek.

Férjem halála előtt jó husz évvel történt. Nagyon szerettük egymást, főleg én őt. Soha senkit sem szerettem rajta kívül. Azt tudja, hogy férjem igen ismert szakember volt és főleg nyilvános előadásainak nagy sikere volt. Nem egyszer aggódtam is, hogy külföldi utjai során majd csak elcsábítja valaki tőlem. Egyszer, mikor éppen olaszországi előadókörúton volt s reggel postánkat rendeztem, feltűnt nekem, hogy feltűnően gyakran szerepel férjem levelei között egy hollandbéli levele. Jobban szemügyre vettem és utánanéztem a dolognak. Megállapítottam, hogy férjem távolléte óta csaknem mindennap érkezett egy levél Amszterdamból s a levél külseje arra vallott, hogy nő írta. Megrémltem. Ugy látszik, férjemet megbabonázta valami szép szöke holland nő és megcsalt engem vele. És akkor elkövettem azt a csunyaságot, hogy felbontottam a levelet.

Hát bizony, abban a levélben szörnyű dolgok voltak. Nagyon szerelmes nő írhatta és egyéb se volt benne, mint önmegbecsülés, emlékezés, reménykedés.

De a legszörnyűbb volt a vége. Oda a nő egy kis karikát rajzolt és azt írta alá: milliószor csókollak — itt. Ezt persze úgy kellett érteni, hogy azon a helyen csókolta meg a levélpapirost „milliószor” és ha férjem is megcsókolja ott, akkor ajkuk a néhány száz kilométer távolság ellenére egyesülhet. Rettenetesen boldogtalan voltam. Átsírtam az egész napot és rettenetes bosszúterveket agyaltam ki. Komolyan arra gondoltam, hogy megölöm férjemet hűtlensége miatt. És még az a nő hívta, hogy menjenek együtt a Balti tengerre többhetes hajókirándulásra!

Arra gondoltam, kérek a gyógyszerésztől olyan mérget, amellyel bekenem a kis karikát a levélre és mikor férjem megcsókolja, a mérge megöli. De féltem, hogy a gyógyszerész gyanakodni fog, féltem, hogy nincs ilyen mérge, féltem, hogy nem is mérget ad és hatástalan lesz a csel... azután arra gondoltam, hogy akkor inkább magamat mérgezem meg. Estére azután kicsit megenyhültem és akkor elszaladtam és elmondtam mindent gyóntatóatyámnak.

Nagyon megfédett, hogy ilyen szörnyű gondolatokkal foglalkoztam. Sokáig beszélgettünk és nagyon okos ember volt, kiverte a fejemből az egész szörnyű tervet, azt is, hogy megmérgezem férjemet és azt is, hogy magam kövessek el öngyilkosságot. Megmagyarázta nekem, hogy minden férfi, minden nő életében vannak ilyen veszedelmes pillanatok, amikor boldogságukat katasztrófa fenyegeti. És érvekké győzött meg, hogy az embernek nem az a célja, hogy boldogsága vesztéért bosszút álljon, hanem sokkal inkább az, hogyan lehet megint boldog, hogyan szerzheti vissza a boldogságát. És, miután alaposan gondolkozott, felragyogott az arca és nagyszerű tanácsot adott nekem. A tanácsot meg is fogadtam: a levélpapi-

rosra, a kis karika fölé odaragasztottam egy kis négyszögletes papirost, azután lezártam a levelet.

Férjem két nap múlva hazaérkezett Firenzéből. Megnézte a postáját. Furcsa pillantást vetett rám. Kitalálta, hogy a hollandiai levelet felbontottam. Négy napig duzzogott, nem szólt hozzám egy szót se. De az ötödik napon hirtelen megcsókolt (a szeme olyan vörös volt, mintha sirt volna) és mit gondol, milyen ajánlatot tett? Hogy menjünk ketten hajókirándulásra. A Földközi tengerre. Ragyogtam a boldogságtól. Tehát elfelejtette a holland nőt...

— De hát a kis papiros? — kérdezte az író értetlenül.

— Ugy van, az a kis papiros hozta vissza boldogságomat.

— De hát mi volt azon a kis papiroson? — faggatta az író.

— Egyetlen kisfiunk képe, — felelt az öreg hölgy halkán és szeme megtelt könnyel — egyetlen kisfiunké, aki rövid idővel ezelőtt halt meg. Ez hát az én történetem... Ne felejtse el, Mint látják, jól megjegyeztem.

CORSO-s'ágermozgó husvéti műsora:

Kék mazurka

EGGERTH MARIA legnagyobb filmje.
Partnerrel: FRITZ
v. DONGEN, PAUL HORBIGER, HANS MOSER,
THRO LINGEN és LUCIE ENGLISH

Jegyelővét d. e. 11-1 és d. u. 5-8-ig. Tel: 2065

Készül a sajtórendőri törvény Magyarországon

Budapest. A magyar képviselőház igazságügyi bizottsága ma tárgyalta le az állami rend megvédéséhez szükséges sajtórendészetről szóló törvényjavaslatot, amely bizonyos sajtótermékekre az előzetes bemutatási kényszert fogja életbeléptetni. Holnap a képviselőház egyesített bizottságai kezdik tárgyalni a társadalmi rend egyensúlyának helyreállításáról szóló törvényjavaslatot, amely a zsidókérdést kívánja rendezni. Tekintettel arra, hogy az egyesített bizottságnak 140 tagja van, ezt az ülést a magyar képviselőház úgynevezett delegációs termében tartják meg. Ennek a javaslatnak a tárgyalása több napon keresztül fog tartani.

A HABZÓ FOGPÉP

A vatikáni diplomácia titkaiból

A világ legjobban értesült politikusa: Pacelli bíboros, a Vatikán államtitkára

Külvilágtól elzárt termekben dolgoznak a szentszéki diplomácia irigylet mesterei

Rómából jelentik: A szentszék diplomáciája, mint nap-nap után olvasható a világlapokban, az utóbbi időben rendkívül aktív. Látuk ezt legutóbb is az osztrák kérdésben megmutatkozott tevékenységénél. Nem lesz minden érdekesség nélkül való, ha ismertetni fogjuk a vatikáni politikai képviseletet, amely talán — a maga nemében — a világ minden politikai szervezeteti között a legkitűnőbb.

Kevés kivétellel a földkerekség minden országában van képviselője: az apostoli nuncius, akit a pápa személyesen nevez ki és a kinevezéssel egyidőben a címzetes érsek jellegével ruház fel. Az apostoli nuncius rangja minden országban nagykövet. Egyedül Hágában van egy úgynevezett internuncius, akinek azonban ugyancsak nagykövetségi rangja van.

A világ legkiválóbb diplomatái

A nunciusok a bíboros államtitkár alá, a Vatikán miniszterelnöke és külügyminisztere alá tartoznak, a világ legkiválóbb diplomatáinak tekintik őket, mint ahogy számtalan esetben intéztek el kényes kérdéseket nemzetek és uralkodók közt támadt összeütközéseket, nézeteltéréseket. Az összes diplomaták között minden kétségen kívül a legjobban értesültek.

A szentszéki diplomáciai képviseletek állandóan és rendkívül sűrűn, mondhatni majdnem naponta küldik jelentéseiket Rómába, amelyben nemcsak a politikai, hanem a társadalmi, sőt a gazdasági élet eseményeiről és

jelenségeiről is pontos és részletes tájékozást adnak azt az országot illetően, amelyben a Vatikán képviselik. Rómában a jelentéseket a pápa után közvetlenül következő legfőbb egyházi méltóság a bíboros államtitkár hivatala dolgozza fel.

Az érintkezés nyelve főleg latin és néhány esetben az olasz nyelv. Nem hiányzik azonban a világ ezen legkiválóbb diplomáciai szervezetének érintkezési módjából a chifre-kulcs sem. A politika egyedüli irányítását a Szentatya megbízásából legfelsőbb fokon a bíboros államtitkár intézi, aki a követendő magatartás vagy megteendő diplomáciai lépés ügyében naponta érintkezik a pápával.

RENDES SZÉKLET

egyike a szervezet legfontosabb funkcióinak. Ha a béli működés szabályos és tökéletes, az egész szervezet kifogástalanul, jól működik, a közérzet jó, a munkaképesség növekszik. A rendes széket az ARTIN dragée idézi elő. Ez a kiváló hashajtó nem okoz görcsöket, a szervezet még huzamos használat esetén sem szokja meg és hatása állandóan egyforma.

Rendes széket ARTIN dragée révén!

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

Ismét az = URANIA = hozza a szezon nagy ágyuját! Vasárnap PREMIER! 1 évi hatalmas munka után elkészült a

HINDU SIREMLÉK

A fakírok, dervisek, szent krokodilok, fanatikus dravidák és a forró szerelmi házájában INDIABAN perog le a esodálatos film lélekzefejtő cselekménye.

La Jana, Gustav Diess', Kitty Jansen, Hans Stüwe és Theo Lingén

Rendezte: Willy Eichberg. — Austria „Tobis-Film (az utolsó).

Tel.: 12-82. (Jegyelővé.)

Református ifjúsági lelkigyakorlatok

A református egyházkerület 1938-ik évi ifjúsági lelkigyakorlatait Carei-Mare—Nagykárolyban és Salonta—Szalontán tartják meg. A fiúk lelkigyakorlatát április 23., 24., 25-én Carei-Mare—Nagykárolyban és a lányok lelkigyakorlatait Salonta—Szalontán bonyolítják le. A református lelkigyakorlatok minden esztendőben a református ifjúság lelki életének döntő jelentőségű eseményei voltak, éppen ezért gondos előkészület előzte meg a lelkigyakorlatok megtartását. A legkiválóbb előadók és hitszónokokot nyerték meg az előadások megtartására.

A fiukonferencia előadói: Debreczeni István, dr. Kölcsey Ferenc főgondnok, Gönczy Sándor esperes, Gargya Géza lelkész, Kiss Bertalan lelkész, Orth Imre lelkész, Orth Győző titkár, Molnár Károly lelkész. A leánykonferencia előadói: Aitay Béláné aradi tanárnő, Szaplóczayné, dr. Sziklai Ilona, Debreczeni István, Nagy Ilonka, Arday Aladár esperes, Bagoly Bertalan lelkész, Nagy Zoltán lelkész, dr. Olosz Lajos egyházmegyei főgondnok, dr. Szabó Lajos lelkész és Orth Győző. Az ifjúsági lelkigyakorlatokat „Hit és élet” alapon gondolatot tartják meg.

A Salonta—szalontai ifjúsági leány-lelkigyakorlatra, 11 fiatal leány jelentette be részvételét.

Amint a bíboros államtitkár elhagyta a pápa dolgozószobáját, azonnal érintkezésbe lép a megfelelő szentszéki képviselettel.

Az utóbbi idők izgalmas és eseménydús napjaiban a vatikáni szikratávíró mellett a pápai diplomácia első ízben vette igénybe külföldi viszonylatban — a telefont.

Külön feljegyzésre méltó körülmény az, hogy Pacelli bíboros államtitkár mielőtt ebbe a magas méltóságba jutott volna, Berlinben volt apostoli nuncius és a német viszonyok legkiválóbb közvetlen ismerőinek számít.

Diplomaták, akiket senki sem ismer

A bíboros államtitkár mellett működő és a szentszéki diplomácia ügyeit intéző hivatal a Vatikán legfelső emeletén van, teljesen elzárva a külvilágtól. Ezekben a termekben dolgoznak a pápai diplomácia és politika irigylet és megbámult mesterei, akik tökéletesen annyira elzárkóztak a világtól, hogy senki sem ismeri őket személyesen. A hivatali kifelé egyedül Pacelli bíboros államtitkár képviseli és ő tartja fenn az összeköttetést a külvilággal. A pápai diplomáciában alkalmazandó többszöri vizsgán átrostált személyeket külön diplomáciai szolgálatra kiképző vatikáni akadémián készítik elő működésükre. Az akadémiára a legutóbbi időkig csak olaszokat vettek fel.

Ebben az évben történt először, hogy öt idegen származású, kiváló minőségű pap-politikust, három franciát és két németet soroztak közéjük.

A pápai diplomácia titokzatosságát és háttérrel erejét legjobban az jellemzi, hogy az ott foglalkoztatottakon kívül mindenkinek, aki a legcsekélyebb összeköttetésben is áll a bíboros államtitkár hivatalával, a legszigorubb és súlyos következményeket rejtő titokzatos fogadalmat kell tenni a legteljesebb titoktartásra.

Jugoszláviában havazott

Belgrádból jelentik: Jugoszláviában egész napon át havazott és Belgrádban 5 centiméteres hó van. Az egész országban nagy a hideg. Belgrádban ma mínusz 5 fokot mértek. A viszonylag legmagasabb hőmérséklet Ujvidéken volt, ahol a hőmérő higánya 0 fokot mutatott.

Ujabb leiartóztatások várhatók Oroszországban

Varsóból jelentik: A szovjet-rádióadó felhívást intéztek az ország lakosságához és abban bejelentették, hogy mindazokat, akiket Stalin-ellenes működéssel vádolnak, le fogják tartóztatni.

Nem igazolódott be a volt aradi kórházigazgató ártatlansága

Hatóság félrevezetése címén letartóztatták a gazdálkodót, aki a két évre ítélt lanota javára mentővallomást tett

Saját felesége leplezte le a Paulis - paulisi gazdálkodót, akit megvesztegettek, hogy vállalja magára a volt kórházigazgató bűnét

Néhány nap előtt nagy feltűnést keltett a hír, hogy a hét évvel ezelőtti lopásért, illetve sikkasztásért két évi börtönrre ítélt lanota volt aradi kórházigazgatóról kiderült, hogy ártatlan, mert a gyermekkorház pénztárszekerényét 1931. Szilveszter-napián egy Crisan Teodor nevű Páulis—pálosi gazdálkodó fosztotta ki. A hír nagy feltűnést keltett, de nem bizonyult igaznak, mert most az derült ki, hogy

minden valószínűség szerint mindössze csak egy rosszul sikerült kísérlet történt a jelenleg szökésben lévő volt kórházigazgató érdekeit képviselő ismeretlen személyek részéről, annak érdekében, hogy a két évi börtön leülésétől lanota volt kórházigazgatót megszabadítsák.

Crisan Teodor Páulis—pálosi gazdálkodó a Podgoria—hegyaljai község csendőrségén tett először vallomást és itt ismerte be az aradi gyermekkorház pénztárszekerényének kifosztását. A csendőrök Crisant behozták az aradi rendőrségre, ahol Murgau Liviu rendőr-készletre elvezették. A készlet személyesen végezte Crisan Teodor kihallgatását, mert gyanusnak találta a gazdálkodó töredelmes vallomását és a legközelebbi vizsgálat levezetésére utasította a bünyügyi osztály embereit.

A nyomozást vezető tisztviselő előkereste a lanota-ügy aktáit és ebből az alábbiak derültek ki:

Hogyan történt a hét év előtti lopás?

Csaknem hét évvel ezelőtt, 1931. december 31-én este 9 óra tájban az aradi gyermekkorház portájának a gondnoki irodában akadt dolga. Amikor benyitott a helyiségbe, meglepetéssel látta, hogy a hatalmas pénztárszekerény ajtaja tárva-nyitva van. Erről azonnal értesítette Radu Cornel dr. igazgató-főorvost, aki a gondnoki irodába sietett és megállapította, hogy a pánccs szekrényben mindössze kétezer lei van, holott abban néhány nappal ezelőtt hetvenezer leien felüli összeget helyeztek el. A rendőri vizsgálat során a pénztárszekerényen semmiféle feszítés vagy furás nyomát nem fedezték fel, tehát a zárat a tolvaj rendesen, kulccsal nyitotta ki. Egyetlen nyom, amelyen a rendőrség elindulhatott volna, a Wertheim-kassza mellett talált elgörbült zsebkész volt, amellyel a tettes nyilván azt a látszatot igyekezett kelteni, hogy azzal feszítette fel a kétajtós pánccs szekrényt. Nyomban Szilveszter éjszakáján a kórház személyzete közül többeket kihallgatott a rendőrség, de azok semmiféle felvilágosítással nem tudtak szolgálni. Amikor lanota Ioan gondnokot, a pénztárszekerény kulcsainak őrzőjét keresték, kiderült, hogy a gondnok Páulis—Pálos községbe utazott. Hazaérkezése után lanota elmondotta, hogy a pénztárszekerényt nyitva felejtette és a tettes így könnyű szerrel nyithatta azt fel. A pénztárkönyvek kimutatása alapján kiderült, hogy a betörő 70 ezer leit zsákmányolt. A rendőrségi vizsgálat során egyre több gyanu merült fel lanota bűnössége mellett és a kórházi gondnok hiába igyekezett alibit igazolni, az nem sikerült. A rendőrségi megállapítás szerint lanota vagy önbetörést, vagy pedig sikkasztást követett el. A rendőrség megállapítása szerint lanota, hogy a gyanút elterelje magáról, a pénztárszekerényt szándékosan nyitva hagyta és az elgörbített zsebkést ő helyezte el a kassza mellett, hogy a betörés látszatát keltsse.

Minden bírói fórum bűnösnek minősítette az aradi kórházigazgatót

lanotát annakidején az aradi törvényszék két évi börtönbüntetéssel sújtotta. Az ártatlanságát hangoztató gondnok megfellebbezte az ítéletet, de azt úgy a Tábla, mint később a Semmitőszék is jóváhagyta. Ezután lanota pe-

rének újrafelvételét kérte, de miután ártatlanságát nem tudta kellőképpen igazolni, perújrafelvételi kérelmét a törvényszék, majd később a Tábla is elutasította. Lanota fellebbezése folytán a perújrafelvételi kérelem a Semmitőszékhez is foglalkoztatta, de ott is az alsóbbfokú bíróságok döntését fogadták el és ezért lanotának a közelmúlt napokban a Semmitőszék határozatának nyilvánosságra hozatala után, meg kellett volna kezdenie jogerős büntetésének kitöltését. Amikor azonban az elítélt gondnokot a detektívek a lakásán keresték, kiderült, hogy lanota időközben ismeretlen helyre távozott Aradról.

Gyanusnak találják az önmagát vádoló falusi vallomását

A fenti előzmények után érthető, hogy a rendőrség nyomozó közegei is igen gyanusnak találták a Páulis—pálosi gazdálkodó „töredelmes” vallomását. A gyanu a helyszíni vizsgálatnál rövidesen be is igazolódott. Crisant szerdán a gyermekkorház gondnoki irodájába kísérték, ahol felvilágosítást kértek tőle, hogyan követte el annakidején a kassza kifosztását. A falusi zavarba jött. Amikor a butorok akkori elhelyezéséről érdeklődtek tőle, kiderült, hogy nem emlékszik pontosan. Mindössze a pénztárszekerény régi helyét tudta megmutatni az azóta átrendezett irodában.

Sokkal bőbeszédűbb volt Crisan, amikor a nehezebben ellenőrizhető részletekről számolt be. Elmondta, hogy az emlékezetes Szilveszter-napián délutánján nagyobb mennyiségű bort hozott lanotának a kórházigazgató Páulis—Páloson lakó szüleitől. Amikor a kórházi irodában jelentkezett lanotánál, észrevette, hogy a pénztárszekerény nyitva van és látta abban a nagy csomó ezerleies bankjegyet. A pénz megszedítette és elhatározta, hogy kivárja a pillanatot, amikor lanota eltávozik az irodából és elutaljonitja a pénzt. Tervét a sötétség beállta után végre is hajtotta. Előbb zsebkészével igyekezett felfeszíteni a pénztárszekerény ajtaját, de örömmel állapította meg, hogy az nyitva van és így könnyen ki tudta emelni a pénztárszekerényből az ott lévő pénzköteget. Hetvenezer leit vett magához és a kerítésen keresztül elmenekült.

Crisan hangoztatta a rendőri kihallgatása alkalmával, hogy a kasszában felejtett zsebkész az ő tulajdona volt, de ezt nem tudta tanúkkal igazolni.

A helyszíni szemle során elmondotta még Crisan, hogy a lopott pénz nagy részét elmulatta és ami megmaradt, abból kocsit és lovat vásárolt, de az eltelt évek folyamán a kocsit és a lovakat is eladta. Ma már semmije sincs.

Beigazolódik, hogy a falusi megvesztegettek

A rendőrség közegei a legnagyobb fenntartással iktatták jegyzőkönyvbe Crisan beismerő vallomását. Rövidesen be is igazolódott, hogy gyanujuk alapos volt. Csitörtökön reggel ugyanis Crisan felesége vallomást tett a Páulis—pálosi csendőrségen és azt állította, hogy szerencsétlen férjét bizonyos személyek nagyobb összeggel megvesztegették annak érdekében, hogy vállalja magára a két évre ítélt volt kórházi gondnok bűnét. Az asszony azt mondta a csendőrségen, hogy a férje azért ment bele az öt megvesztegetők ajánlatába, mert azok elítélték vele, hogy a bíróság fel fogja menteni, vagy nagyon enyhe büntetést kap. Ugyanakkor nagyobb összegű jutalmat helyeztek kilátásba a nagy nyomorban élő parasztembernek.

A Podgoria—hegyaljai község csendőrsége az újabb szenzációs fordulatot telefonon közölte az aradi rendőrséggel. Az ügyben eljáró közegek tudomására hozták ezt Crisannak, aki zokogni kezdett és nem tudta megcáfolni a felesége állításait. Crisan Teodor ellen

CLARIDGE PENSIO

BUDAPEST

IV., Bécsi-utca 5.

Telefon: 182-827.

Tökéletes kényelem.
Elsőrangú konyha.
(Diétás ételek). Sűrű
és tuss-szobák.
Luxushotel
kényelme.
U. r. otthon
melege.

most már nem a gyermekkorház pénztárszekerénye kifosztásáért, hanem a hatóságok félrevezetése címén indult eljárás. Az új vád terhe alatt át is kísérték a z aradi ügyészségre, ahol őrizetbe vették.

Az aradi rendőrség Crisan Teodor különös esete után újabb körözést bocsátott ki a szökésben lévő lanota ellen és megindult az eljárás azok ellen is, akik a Páulis—pálosi gazdálkodót a hatóság félrevezetésére felbíztatták.

Franco felesége — az ismeretlen asszony

— Hogy kibirtuk a téli hadjárat ezer nyomorúságát, azt ennek az asszonynak köszönhetjük... — ezekkel a szavakkal végezte beszédét Milan Astrey, a spanyol nemzeti csapatok tábornoka. A salamancai főhadiszállás tisztjeinek koszorújában egyetlen persabundás asszony állott. Harminc és egynéhány éves, karcsu, szelidszemű. Mosolygva intett köszönetet a szép szavakért.

— Ki ez a nő? — kérdezte meglepetve egy külföldi újságíró.

— Senora Franco! — hallatszott a váratlan felelet.

Ezer meg ezer ember áldja, ezer meg ezer ember átkozza Francisco Franco tábornokot, aki vérrel írta be a nevét a spanyol történetbe. Asszonyáról soha senki sem beszélt, névtelen, személytelen maradt a feleség a férfi mögött és mégis, Franco asszonya egyike a nemzetiek hőseinek.

Senora Carmen Polo de Franco — ez a teljes neve — gazdag aszturiai család leánya, apja az oviedói fegyvergyár főszállítója. Az oviedói ősrégi gót katedrálisban — melyet szintén porrázuzott a polgárháború — esküdt őrk hűségét egymásnak tizenegy évvel ezelőtt Francisco Franco és ifjú menyasszonya.

A fejedelmi pompával végbement esküvő pontot tett egy történetre. Egy történetre, mely örök, mely mindig megismétlődik, amióta csak szerelmes szívek vannak a világon... Carmen gazdag szülei elleneztek leányuk házasságát, nem akarták a fiatal leányt a szegény tiszthez adni, hanem Vínardelt, a gazdag fegyvergyárost választották ki számára. Francot, az ismeretlen tisztet visszautasították. A fiatal leány szerelmes szívének makacsságában, hűségét esküdt szerelmesének.

— Várni fogok rád — mondotta —, senki sem kényszeríthet, hogy annak a felesége legyek, akit nem szeretek.

Franco csak akkor állt ismét a leány szülei elé, amikor már hatalmas karriert futott be, harminc, négy éves korában legfiatalabb tábornoka volt Spanyolországnak.

A februári választások után, melyek a népfrentot segítették győzelemre, Franco feleségének családjával beható megbeszéléseket tartott, ezt követve az 1936-os júliusi katonai megmozdulás, melyet nemzeti oldalról már Franco feleségének családja is finanszírozott.

Az első háború nyár idején Franco felesége egy páriszkörnyéki villában élt, de amikor a háború elhúzódott és a télbe nyult, Franco asszonya váratlanul otthontermett és kijelentette, hogy osztozni óhajt a téli háború minden kínjában és veszedelmében. Munkához fogott, megszervezte a vöröskereszt szolgálatot, meleg ruhaneműket gyűjtött a földönfutóvá tett polgári lakosság részére. Az elkenyézett, gazdag, kisasszony megtanult horgolni és kötni, egymásután készítette a meleg téli pullovereket, alsóneműket. Soha, sehol sem ment kötése nélkül. El is nevezték Kötötti-generálsnak.

Senora Franco most a salamancai püspöki palotában lakik, mely átmenetileg Francoék főhadiszállása. Egyetlenegy gyermeke, a kilencéves kis Carmencita is ott van vele.

Hónapokkal ezelőtt a kicsi Franco leány gyermekesen kedves és primitív „kiáltványban” fordult a spanyol gyermekekhez, melyben arra kéri őket, hogy pártkülönbség nélkül imádkozzanak szüleiért és hazájuk sorsának jobbrafordulásáért...

Hogyan juthatnak el a romániai utasok a tokiói Olimpiáára?

Egy Cluj-kolozsvári tanár, Fleck Gyula szervezi az első kirándulócsoporthat Romániából Japánba

Az 1940-ik évben megrendezendő olimpiai játékok színhelye Tokio... A japán császárság fővárosa lesz a színhelye a nemzetek vértelen vetélkedésének — Tokio, amely jelenleg háborús lázban ég. A japán—kínai háborúval kapcsolatban már többször vetődött fel a kérdés: Tokio vállalja-e az olimpiai játékok megrendezését? — A japán hivatalos válasz minden esetben igenlő volt, így nincs alapja a kételkedésnek: Japán eleget tesz a nemzetközi olimpiai bizottság megbízatásának. A világ valamennyi nemzete gondosan készül az olimpiai játékokra. A sport rajongók is keresik a lehetőséget, hogy az olimpiai küzdelmek szemtanúi lehessenek. A romániai szurkolók álmát egy Cluj-kolozsvári tanár szeretné megvalósítani. Fleck Gyula, a nemzetközi, illetve az európai dsudo szövetség romániai biztosa keresi azon lehetőségeket, amelyek útján aránylag olcsón utazhatnak a tengerentúli országba.

Az Aradi Közlöny munkatársa részletes tájékoztatást kért Fleck Gyula tanártól a kiutazási lehetőségekre vonatkozólag. A válasz bizonyos szempontból lesújtó, mert egy közepes keresetű polgár sem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy megbámulhassa a „felkelő nap országában” lefolyó olimpiai játékokat. De adjuk át a szót Fleck tanárnak:

— A XII-ik olimpiai játékok megrendezését Japán sohasem engedné át, ezt a dicsőséget a felkelő nap országának hatalomra és világhírnévre törekvő fiai a legvégső esetben sem ejtenék el. A japán hivatalos jelentések szerint azok a mende mondák, amelyek a tokiói olimpiai játékok megrendezésének visszatükrözését híresztelik, átlátszó és célzatos hátbatámadások. A japán nemzet ellenségei még az olimpiai játékkal kapcsolatban sem riadnak vissza attól, — írja a hivatalos jelentés — hogy minden eszközt felhasználjanak a japán fejlődés letörésére.

— A romániai sportolóknak és sportközönségnek már megjött dr. Matsuko Nagai, a japán olimpiai vezértitkár szívélyes válasza, amelyet a kiutazási lehetőségekről érdeklődő levelünkre válaszolt:

„Szívesen látunk mindenkit és különösen köszönjük az érdeklődésüket. Tárt karokkal várjuk a romániai sportolókat és sportkedvelőket. A mielőbbi viszontlátásra. Dr. N. Nagai”.

Oroszországi, vagy tengeri út?...

— Hogyan utazhatunk Japánba? Két útvonalon: Oroszországon keresztül és tengeri úton. Ez a két útvonal jöhet számításba, vagyis... jelenleg csak az egyik. Mert a Szovjet-Oroszországon keresztül való utazás még bizonytalan, teljesen tájékozatlanok vagyunk abban a tekintetben, hogy a szovjetkormány milyen engedményeket ad az átutazás alkalmával. Így a jelen időben csak a tengeri útra vonatkozólag adhatunk felvilágosítást.

— A tervek szerint a romániai résztvevők Constantában szállnak a japán lobogó alatt hajózó óceánjáróra. Hozzávetőleges számítás szerint az út 31 napig tart, a hajó 8—10 kikötővárost is meglátogat. Tehát aki a tokiói olimpiai játékok szemtanúja akar lenni, mintegy 80 napot kell hogy rászánjon a „kirándulásra”!

CENTRAL-mozgó húsvéti műsora!

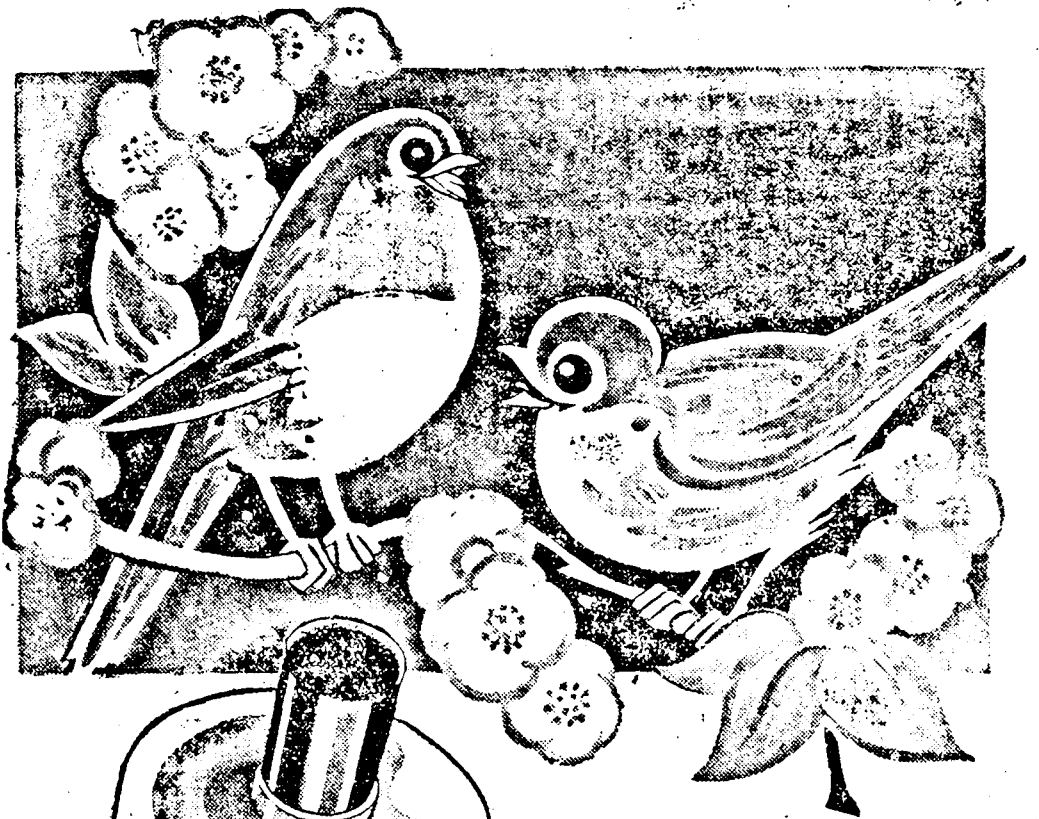
Aszlányi Károly pompás vigjátéka filmen:

Hét pofon

Főszereplő

LIL'AN HARVEY

WILLI FRITSCH, ALFRED ABEL

A tavasz pompája öntli el a természetet...

Az a pompa, amely a költőket a női szépség megéneklésére ösztönzi.

De Önnek is hozzá kel járulnia, hogy beilleszkedhessen ebbe a pompába.

A Lady kölnivizek segítik, hogy ezt a kecses lépést megtehesse és harmonikusan beleilleszkedhessen a tavasz szépségébe.

MON ATOUT • JOCKEY CLUB
CHAT NOIR • JAZZ

— A tengeri út keitlenes, azonban kétségtelenül sok időt rabol el. Eppen ezért megjegyzésre méltó, hogy az Oroszországon át való utazás sokkal rövidebb.

Szomorú számok...

A legaggasztóbb és egyben a legsarkalatosabb kérdés következik: Mennyibe kerül az utazás?

— A hajóárak: Constanta—Port-Said II. osztály 10 angol font. III. osztály 4 angol font. Port-Said—Yokohama II. osztály 63 font és III. osztály 33, vagy 26. esetleg 25 font. Hozzávetőleges becslés szerint 74 angol fontba kerül az utazás oda-vissza. Ez leibe átszámítva mintegy 74 ezer lei. Ezenkívül az utas személyi költségeire számítható 300—500 yen. Megjegyezni kívánjuk, hogy 1940-ig még lényegesen módosulhat az anyagi kérdés. Kedvezmények és az esetleges árfolyamingadozások is befolyásolhatják a kiutazási költség mértékét.

— Hangsúlyozom — folytatta Fleck tanár — hogy a Japánból érkező utólagos értesítéseket mindig idejében hozzuk a nagyközönség tudomására. Az érdeklődőknek is szívesen szolgálunk mindennapi felvilágosítással, természetesen, ha levelükhöz válaszbélyeget is mellékelnek. A címem: Iuliu Fleck, Cluj, Str. Livezii 32.

— Cluj-Kolozsváron eddig harmincan vállalkoztak arra, hogy előteremtik a költségeket, csak hogy a tokiói olimpiai játékok szemtanúi lehessenek.

— Követésre méltó példa a Cluj-kolozs-

vári! Az olimpiai játékok jövődöbeli szurkolói egymással megismerkedtek, ugyiszovaln egy kis szervezethez tömörültek. A „tokiói olimpiai szurkolók társasága” Keressen egy biztos pénzintézetet, ahová befizetnek bizonyos összeget. Még két év és három hónap kell hogy elmuljon, hogy a boldog utas hajóra szállhasson, így elég hosszú idő áll rendelkezésre mindenkinek a takarékoskodásra. Amidőn az utazási költség összegyűlt, a bank után idejekorán beszerezhető az idegen valuta és a „Cook and Son” révén beszerezhető a hajójegyek.

Tehát, a Cluj-kolozsvári példán felbuzdulva, az aradi sportrajongók is megkezdhetik a szervező munkát. „Menjünk az Olimpiára!” jelszóval megalakulhat „a tokiói olimpiai szurkolók társasága”. Mindenki tagja lehet a T. O. Sz. T.-nek, — akinek van elegendő ideje és pénze.. (n. f.)

SELECT-mozgó húsvéti műsora!

Nagyszabású exotikus kalanderkép: A

sivatag fia

Főszereplő

KATHLEEN BURKE

CHARLES LOUCHEUR

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség20-14
Kiadóhivatal... ..11-51

„Encefalográf”

Az orvosi műszerek között a kardiológrát után, mely a szíváram vizsgálatára szolgál, az elektro-encefalográf következik, az agy elektromos áramának mérőeszköze. Kétféle áramot mér: az agyban, megállapította az agy elektromos áramának erősségét és feszültségét. A mérések azt mutatták, hogy a váltakozó áramerősség az agy pillanatnyi állapotától függ, erős fáradtság, megfeszített működés, feláramlás, stb. Rengeteg diagramot vettek fel, melyeknek görbéi a megvizsgált állapotot mutatták. Ezek alapján két főcsoportot különböztettek meg, az „alfa” és „béta”-csoportot, előbbi a rendes állapotnak, utóbbi a beteges, rendellenes állapotnak felel meg. Ezt a megkülönböztetést a legutóbbi időben eszközölték amerikai tudósok. Érdekes, hogy a „béta”-csoport alvó állapotban teljesen megszűnik, úgy látszik, hogy az „alfa”-csoport az agy tudatalatti munkáját képviseli. Az Amerikában gyártott elektro-encefalográf alapján nyert diagnózis pótolhatatlan a pszichiátriában, de az agysebészetnek is van haszna belőle. A Rockefeller-alapítvány terhére a párisi Salpêtrier-kórház sebésze, Gosset tanár, beszerezte ezt az új műszert.

— IDŐJÓSLAT. A hőmérséklet az egész országban hirtelen és jelentősen csökkent. Az utóbbi 24 óra téli hideget hozott. Predeal magasságában és az ország északi, hegyes vidékein hó esett. Változó felhőzet, a hőmérséklet továbbra is alacsony marad, helyi esők az ország déli részében és havazások a hegyek között lehetségesek.

— ÖFELSÉGE A KIRÁLY EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA. Bucuresti. Öfelsege II. Carol király egészségi állapotáról ma a következő közleményt adták ki: — „46. számú közlemény. A királyi udvarnagyi hivatal a következő orvosi jelentést hozza nyilvánosságra: Öfelsege könnyű természetű nátházának lefolyása folytatódik. Hőmérséklet 37,8 fok, érverés 76, esti hőmérséklet 38,2, érverés 88. A torokban észlelt jelenségek továbbra is fennállnak. Köhögés mérséklődött, a légzés normális. Mamulea dr. a királyi udvar orvosa.”

— ROMÁNYELVŰ RÁDIO-ADÁSOK OLASZ-ORSZÁGBAN. Bucurestiből jelentik: A barli és római rádióállomások máától kezdve 0 óra 1 perckor és 20 óra 18 perckor román nyelven is közölnék leadásokat.

MEGBIZHATÓ jéjelőfizetés és jéjrendelés
háztartásoknak **REUSZ** legolcsóbban hazaszállítva
Flora S. A., Tel. 1141. **MŰJÉGGYÁR**
Bul. Reg. Ferdinand 33.

— Le kell tárgyalni ebben az évben a folyamatban levő pereket. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium rendelkezést adott ki olyan értelemben, hogy a jelenleg a törvényszékek tárgyalás alatt levő pereket a lehető leggyorsabb ütemben, valamennyit ebben az évben tárgyalják le.

— Egyházi esküvőnek kell megelőznie ezután a polgári esküvőket. A kultuszminisztérium újra-küldött az igazságügyminisztériumhoz s abban hivatkozik az új alkotmány huszadik szakaszára, amely szerint az egyházi esküvőnek kötelező módon meg kell előznie a polgári esküvőt. A kultuszminisztérium most tehát közbenjár az igazságügyminisztériumnál, hogy intézkedjék az anyakönyvi okmányok ilyen értelemben való felülvizsgálásáról. Az egyes eseteket ezután rendezik és összehangba hozzák az új alkotmány intézkedéseivel.

— ZÜRICH ZÁRLAT. Páris 13.64, London 21.64 és egyenlő, Newyork 434 és fél, Brüsszel 73.32 és fél, Milano 22.85, Amsterdam 241.77 és fél, Berlin 174.82 és fél, Prága 15.12, Varsó 82, Belgrad 10.00. Bucuresti 325.

— NEM LESZ RÓMÁBAN A PÁPA HITLER LÁTOGATÁSA IDEJÉN. Rómából jelentik: Vatikáni körökből származó hírek szerint XI Pius pápa április 30-án vidéki nyaralójába, Castellgandolfoban utazik és így Hitler látogatásakor nem lesz Rómában.

— Reinhart Magda. Reinhart Gyula leányának esküvője. Szombaton délután 12 órakor fényes esküvő lesz az aradi minorita-templomban. Reinhart Magda, Reinhart Gyula butorgváros leánya, tartja esküvőjét Bandenburg János Timisoara-temesvári cégvezetővel. A fiatal pár múlt hétfőn tartotta polgári esküvőjét. A tanúk tisztjét a vőlegény részéről Wilhelm Péter Timisoara-temesvári gyáros, a vőlegény nagybátyja, a menyasszony részéről Dömötör László építész mérnök tölti be. Az ismert és előkelő aradi családot számosan keresték fel jókívánságaikkal.

— HAVAZIK FRANCIAORSZÁGBAN! Páris. Franciaország különböző részeiből nagy havazást jelentenek. Champagne vidékén a fagy igen nagy károkat okozott.

FOTOAMATŐRÖK!

Örökölték meg a tavasz szépségeit

FOTOCIKKET, GEPET

T. Vészi fotószaküzletben vásároljon

Művészi nagyliták. Tank laboratórium. Str. Alexandri 1.

Szemüvegek, napvédőüvegek

T. Vészi szaklátszerész üzletében

Str. Alexandri 1.

— Skót lelkész Aradon. Az aradi református hívek egy angol lelkészt láttak vendégül: Thomas J. Coulter, a kiváló missziós pap, aki aradi tartózkodása alatt komoly kulturális munkát végez. Thomas J. Coulter rövid aradi tartózkodása után visszautazik Timisoara-Temesvárra.

— Felsőérettség középiskolai tanuló. Botoşani-ból jelentik: Dininski kereskedelmi iskolai tanulót kicsapták az intézetből, mert felsőérettséget követelt el.

— Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűviz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomor-emésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— Kiutasított külföldi állampolgárok. Bucurestiből jelentik: A rendőrfőigazgatóság április 1-től 15-ig 132 idegen állampolgárnak utasította el tartózkodási engedélyre vonatkozó kérvényét.

Az állatszeliadó

— Harry, az igazgató ur akar veled sürgősen beszélni!

— Hallatlan! Még egy félórai nyugalmat is sajnálnak az embertől!...

Ünnepi istentiszteletek

az aradi ortodox román és görög-katolikus egyházban.

A görög keleti egyház nagyheti istentiszteleteinek sorrendje a következő: Pénteken 10 órakor: császári órák. Délután 3-kor: vecsernye, esti 8-kor: Krisztus sirbátétele. Körmenet. Szombaton: 7-kor: gyónás, áldozás, 11-kor: Szent Vazul miséje. Vasárnap: hajnali 3-30-kor: körmenet, feltámadás, 9-kor: szentmise, délután 4 órakor vecsernye. Hétfőn 7-kor: reggeli istentisztelet, 10-kor szentmise, délután 4-kor: vecsernye.

A görög katolikus egyház nagyheti istentiszteleteinek sorrendje a következő: Pénteken reggel 8 órakor: breviarium, délután 3-kor vecsernye, délután 7-kor Krisztus sirbátétele. Szombaton: 8-kor gyónás, 9-kor: vecsernye és Szent Vazul miséje. Vasárnap hajnali 4-30-kor feltámadás körmenettel, 9-30-kor ünnepélyes szentmise, szentbeszédet mond Popa Iosif főesperes, délután 4 órakor ünnepélyes vecsernye evangéliummal. Hétfőn: 9-kor kismise, 10-kor ünnepélyes nagymise, a pástorlevél felolvasása, délután 4-kor vecsernye. Kedden 9-kor kismise, 10-kor nagymise, délután 4-kor vecsernye.

— Uicic belgrádi érsek a Banatban. Timisoara-Temesvárról jelentik: Hétfőn este Timisoara-Temesvárra érkezett Uicic József dr. belgrádi római katolikus érsek, hogy Pacha Agoston dr. megyéspüspököt meglátogassa. Az érsek Pacha püspök vendége volt. A püspök kíséretében kedden meglátogatta a székesegyházat, a papnevelőt, valamint a többi katolikus intézményeket. Uicic dr. érsek szerdán reggel a Simplon-expresssel Lugoj-Lugosra utazott, hogy meglátogassa Balan dr. görög katolikus püspököt is — akivel annak idején együtt tanult Bécsben.

— A GLORIA-RIPENSIA-MECCS KÉRDÉSE. Mint köztudomású, a Gloria-Ripensia-mérkőzést Szent György napkor, április 23-án, szombaton délutánra tűzte ki a szövetség. A legújabb rendelkezések értelmében a szombati napon a kereskedelmi vállalatok rendes munkanapot tartanak és ezért a Gloria és a Ripensia közös kérvénnyel fordultak táviratilag a szövetséghez, hogy mérkőzésüket vasárnap délután fél 5 órai kezdettel tarthassák meg. A kérvényre ugyancsak táviratilag pénteken délelőttre várják a választ és ekkor dől el, hogy szombaton, vagy vasárnap játszik-e le a nagyjentőségű bajnoki mérkőzést?

— Szigorúan megbüntetik azokat, akik a posta megkerülésével szállítanak leveleket. A postaigazgatóság felhívja a közönség, a társaságkocsi tulajdonosok, autóbusszvezetők és a többi érdekelt figyelmét, hogy a vonatkozó törvényi intézkedései szerint, a levelek, újságok, nyomtatványok, mindenféle áruminták, stb. szállítása öt kilogramm súlyig a posta monopóliuma. A postán kívül senkinek sincs tehát joga ezeknek a szállításával foglalkozni. Mindazokat, akik a postát megsértik a jogában, a törvény büntető rendelkezései szerint fogházbüntetéssel fogják sújtani.

— Turisztika. A Carpatina turista-egyesület Czárán I. osztály kirándulásai: 1. F. hó 23-án: indulás reggel 8 órakor a villanyossal. Utvonál: Livada-Casoia. Visszatérés hétfőn este. Vezető: Mihail Gyula. 2. F. hó 24-én: indulás reggel 6 óra 40 p. CFR-vonattal. Utvonál: Milova-Ivănita-Highiş-Casoia. Visszatérés hétfőn este. Vezető: Arnstein. 3. F. hó 22-26-án kirándulás a Paringra, onnan a Cîrja-Mundrăra (2529 mtr.). Indulás: I. csoport pénteken háromnegyed 2 órakor a CFR-állomásról. II. csoport: szombaton éjjel 2 órakor. Figyelmeztetjük tagjainkat, hogy a menedékházban csak az egyesületi igazolvánnyal rendelkező tagjaink kaphatnak meg az 50 százalékos kedvezményt. Vezető: Radványi.

— A „Rádióélet” most megjelent új száma közli elsőként az „aranyvonat” tervrajzait, érdekes színes cikk keretében. A népszerű magyar rádió hetilap, mint mindig, most is bővelkedik a rádió, a színház, a film, a divat, a sport és a műszak világából vett érdekes képekben és cikkekben. Mutatványszámot küldökre is bárkinek készséggel küldünk. A lap kiadóhivatala: Budapest, Sándor-uca 7.

— Vorosilov váratlan moszkvai utja. Párisból jelentik: A francia távirati iroda moszkvai jelentése szerint Vorosilov szovjet hadügyi népbiztos, aki jelenleg a Krimben töltötte szabadságát, váratlanul visszaérkezett Moszkvába. Ugy tudják, hogy a hadügyi népbiztos hirtelen visszahívása a Kelet-ázsiaián felmerült váratlan nehézségekkel és összefüggésben.

Hitler két fiatalkori festményét fedezték fel Szegeden

Szegedről jelentik: Erdős Ferenc fedezte fel bukkan egy szegedi mérnök lakásában rejtve Hitler Adolf két fiatalkori festményét. Máté István mérnök 1912-ben szolgált önkéntes évét, amikor Bécsbe vezényelték, a szolgálat emlékére néhány apróságot akart magának vásárolni a bécsi önkéntes időből. A Favoritenstrasse egyik képkereskedőjének kárából kiválasztott két festményt: a bécsi városrészletet, két vízfestményt. Az egyik akvarell a Karlskirchét, a másik a Ring egy részét ábrázolta a Parlament és a Burgtheater épületével. A két akvarellt tért haza Szegedre Máté mérnök és a képek ma is őrzik lakásában a bécsi önkéntes idő emlékét. Amikor most az Anschluss megtörtént, a mérnökben föltámadtak a bécsi emlékek és hosszasan nézegetni kezdte a 26 év előtt vásárolt akvarelleket. Régóta egy helyen függtek a képek, de a házbeliiek közül senki sem gondolt arra, hogy a régen megszokott akvarelleket tüzetesen megvizsgálja. Most fedezte fel azután Máté mérnök, hogy a képeket — Hitler kancellár festette. Mind a két kép szélén ott áll az aláírás, majdnem a keretek közé burján: „A. Hitler. A kének hátsó oldalán van a képkereskedő cégjelzése: „L. Landesberg, Wien, IV., Favoritenstrasse 68.“ A Karlskirchét ábrázoló kép sárga tónusú, a Ring látképe aprólékos, precíz kidolgozással tűnik fel. A tulajdonos szerint kétségtelen, hogy Hitler bécsi tanulmányai idején festette a kis akvarelleket.

A száznolc éves szuster feleségül vett egy negyvenkét éves nőt. Isztambulból jelentik: Smyrna legidősebb lakosa, a 108 éves Izmail Aga, feleségül vette 42 éves házvezetőnőjét. A lakodalomban résztvett a vőlegény hatvan gyermeke, unokája és dédunokája. Az esküvői tánc az „Ifjú férj“ 84 és 82 éves fiai, a vőfélyek 64 és 61 éves unokái voltak. Izmail Aga még most is napi 12 órát dolgozik cipésműhelyében, nem használ pápaszemmet és azt állítja, hogy a munka csodaszere, amely örök ifjúságot biztosít.

Egy próbavásárlás meggyőzi őnt, hogy a „SELECT“ cukorka üzletben.
Str. Goldis 1. (v. Bannus-palota)
a legfinomabb desszertek, caramellák és mindennemű cukorkák, állandóan frissek, óriási választékban.

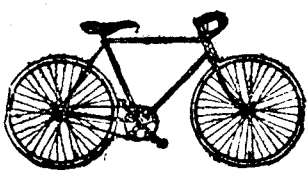
Segélykiosztás volt kereskedőknek. Az Aradi Kereskedelmi Testület idén is kiosztja május 1-ére a Szabó Albert és sok más néhai tagjának emlékére tett jótékonyági alapjának a kamatait. Felhívja elsősorban a volt önálló kereskedőket, akik ellátás és munkaképtelenség miatt kereset és vagyon nélkül ellátatlanul vannak, másodsorban az ugyanilyen helyzetben levő kereskedelmi alkalmazottakat, hogy segély iránti kéréseiket a Kereskedelmi Testület irodájában, Bulv. Regina Maria 13. szám alatt, II. lépcső, I. emeleten április 28-án estig a hivatali órákban nyújtsák be. Azok, akik a segélyből részesedést kapnak, erről postán fognak értesítést kapni. A kérdésben épen ezért pontos lakcím közlendő. Domán Sándor elnök.

Felhívás a „Patronaj“-egyesület hölgytagjaihoz. Orezeanu Romulus polgármester, a „Patronaj“-egyesület elnöke, ezután intéz felhívást a „Patronaj“-egyesület hölgytagjaihoz, valamint a jótékony emberekhez, hogy az ortodox-husvét vásárnapjának reggelén hajtassanak el élelmiszereket a börtönben levő foglyokhoz és ezzel is dokumentálják azt, hogy a társadalom nem feledkezett meg azokról, akik az élet útjain elbotlottak. Az élelmiszer-küldemények Bozgan fogházigazgatóhoz juttatandók el.

Aradi arcképalbumnak lehetne nevezni Bruckner Lajos hírlapíró saját alatt levő jubileumi könyvét, amely az utóbbi évtizedek aradi közéletének minden nevezetes személyiségét fotográfiákban és életrajzokban mutatja be. Arad társadalmi, politikai, gazdasági, művészeti és irodalmi életének minden reprezentánsa, aki hosszabb-rövidebb ideig Aradon élt, felvonul ebben a nagyszeműen megszerkesztett albumban. Bizonyos, hogy az újabb könyv piac egyik legérdekesebb és legértékesebb terméke lesz a nagy gondnal és körültekintéssel összeállított emlékalbum.

Belügyminiszeri rendelet külföldi lapok ügyében. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium egy intézkedett, hogy a Franciaországból és Belgiumból érkező újságok számára nem szükséges a transzfer-látamozás.

Nyugalomba vonult a Timisoara—temesvári tábla elnöke. Bucurestiből jelentik: Ófelsége II. Carol király kedden írta alá a bírák nyugdíjazásáról szóló rendeletet. A rendelet értelmében korhatár címén 1938. május elsején nyugdíjba vonulnak az alábbi bírák: Alexandru Marta, a timisoarai tábla elnöke, Grigore G. Lahovary, a timisoarai táblához kirendelt igazságügyi felügyelő, Erdős Ferenc, Orvényszéki főbíró, Satumare, Stefan Kaminschi, a bírósági járásbíró, Fogarasy József, Orvényszéki elnök, címre jelölt járásbíró.

N. S. U. és több jó márkájú kerékpárok olcsón, részletekre is

Schwartz Arpad
műszerész-nél.

Str. Ioan Petru 1. (v. Brancoviciu.)

Ünnepi istentiszteletek az aradi zsidó egyházban. A zsidó husvét utolsó két napján, pénteken és szombaton az alábbi időpontokban tartanak ünnepi istentiszteleteket: Péntek este fél 8 órakor, szombaton reggel fél 7, valamint fél 10-kor, este pedig fél 8-kor tartanak istentiszteletet. Szombaton két mázkirt tartanak a zsidó templomban. Az első mázkirt reggel fél 7-kor, míg a második mázkirt délután fél 10-kor lesz.

A midinettek a háború ellen

A Paris-Midi írja, hogy a párisi midinettek, a francia főváros dédelgetett kedvencei, a nőidivat névtelenjei, akiknek szorgos keze alól kerülnek ki a legizézőbb ruhacsodák, rendkívül cselekedetre határozták el magukat. Bár köztudomású róluk, hogy örökké vidámak, igénytelenek — becenevük is azt fejezi ki, hogy boldogok, ha egy fél sonkaszemélyt ebédelhetnek a „bizstro“ pultja mellett — s hogy csacska fejükhöz alig fordul meg komolyabb gondolat, most egyszerre felemelik szavukat. A midinettek harcot hirdetnek, összafogást valami ellen, mégpedig erőlesen, harsányan, követelőzően. Egyesületük a következő kiáltványt bocsátotta ki:

Mi, párisi midinettek, most az egyszer a férfiakhoz fordulunk, bár egyébként meg van róluk a véleményünk. Ezennel ünnepélyesen felszólítjuk őket, akadályozzák meg a háborút, bármilyen eszközökkel, bármilyen áron. Mert mi gyűlölnük a háborút. Nem akarjuk, hogy apánk, fivereink, jegyesaink a harcokba essenek el. Könyörgünk mindazokhoz, akik a népek sorsát intézik, ne tegyenek ismét milliókat s velük minket is, szarcensételekké!

Ujból emelik Párisban a kenyér árát. Párisból jelentik: A francia főváros tanácsa elhatározta, hogy a kenyér árát újból emeli. Egy kilogramm kenyér ára április 23-tól kezdődőleg Párisban 2 frank 80 centimesbe fog kerülni. Eddig 2.70 volt 1 kiló kenyér.

Anyák figyelmébe!

Üzletem május 1-én megszűnik.
Első áldozási ruhámat, gyermek kabát, ruha és alapot alkalmi olcsó áron árusítom
Modell Szalon a Minorita-templom mellett.

A tornaegyesület turista-osztálya által rendezendő háromnapos bihori túra szombat éjjel 1 órakor indul az egyesületi helyiségből. A létszám megtelt, a még ki nem fizetett részvételi díjak péntek este 8 óráig befizetendő, ellenkező esetben a létszámon felüli jelentkezőknek lesz a hely átadva. Utirány: meziadi cseppkőbarlang—csodavár—Somesház—Galbina-völgy. Az ünnepekre induló podgoriai túrákat az időjárás szerint a holnapi lapban közöljük.

A világ leggazdagabb családja. A japán Mitsui-család érdemelte ki ezt a büszke jelzőt. A Mitsui-vállalatoknak több külföldi fiókja van, mint a japán császárságnak konzulátusa. Szenzációs, képes riportban számol be a Mitsui-ház történetéről gróf Bethlen Margit remek képes sajtó-irodalmi lapjának, az „Ünnepnek“ most megjelent 68 oldalas új száma. Főelárutató: Journal Import, Oradea—Nagyvárad, Buk. Reg. Ferdinand 46. Egy szám ára 15 lei.

Életbelépett

a husvét vasuti kedvezmény

Bucurestiből jelentik: Tegnap éjjel 12 órakor — tehát csütörtökön éjjelkor — életbelépett a husvét vasuti kedvezmény, melynek értelmében április 27-én éjjel 12 óráig 50 százalékkal olcsóbban lehet utazni az államvasut személyszállító vonatain, mint a rendes díjszabás. Az utazás féljegyvel történik. A gyorsvonatokon a felarat és a Rapid-vonatokon a helyjegyet teljes összegben kell az utasoknak megfizetniük.

Sikkasztó községi vezetők a bíróság előtt. Râmnicul Săratról jelentik: Alexandru Marinescu, dragosloveni-i volt bíró és Petre Stănescu, volt községi pénztárnokot letartóztatták és a törvényszék elé állítják. Mindketten sikkasztásokat követtek el a község terhére.

A borstali arcnélküli lovasok. Érdekes intézmény Angliában a borstali javítóintézet züllesre hajlamos fiúk részére. Különlegessége, hogy a látogatók csak úgy kizárhatják fényképet az intézet növendékeiről, ha azon az arcot felismerhetetlenül teszik, nehogy bizonyíték maradjon arról, hol nevelkedtek a kiskorúak. Erről közöl rendkívül érdekes felvételes cikket Tolnai Világlapja új száma.

Nemzetközi balneológiai kongresszus Budapesten. Budapestről jelentik: Ma nyílt meg a magyar fővárosban a balneológusok nemzetközi szövetségének kongresszusa. Az első ülésen elhatározták, hogy a következő kongresszust Berlinben tartják. A szövetség tagjai angol, olasz, francia, román, jugoszláv, svájci, csehszlovák, eszt és magyar balneológusok.

Dr. Gáldi László egyetemi magántanár lett. Budapestről jelentik: Dr. Gáldi László, az aradi származású fiatal tanár a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem magántanára lett. Az alig 28 esztendő fiatal ember hatalmas munkatelményének elismerését jelenti ez a határkö. Gáldi László dr. munkássága rendkívül sokoldalú: költő és műfordító, esztétikus és nyelvész egyaránt. A magántanári egyetemi fokozatot a román nyelvek terén végzett jelentős munkásságával érte el. Ilyen cikkei és tanulmányai Páris, Róma, Berlin, Bucuresti és Budapest tudományos folyóirataiban tömegestől láttak napvilágot. Legújabbban a cernăuți Buletinul-ban írja gyönyörű Eminescu tanulmányait s most van befejezés előtt „A görög hatás a fanarióta korabeli román nyelvben“ című nagy munkája. Ez a sokoldalú munkásság természetesen rengeteg ismeretet s legalább nyolc nyelv szinte tökéletes tudását feltételezi.

Idősebb embereknek, kinek széketéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3—4 kánnál természetes „Ferenc József“ keserűviz is mehozza a megfelelő belkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát.

„FEKETE KOLOSTOR“ NEVEN EGYE-SULETET ALAKITOTTAK BUDAPESTEN AZ INTERNALÓ TABOROK EGYKORI LAKÓI. Budapestről jelentik: A volt külföldi fogoly és internaló taborok lakói Budapest „Fekete Kolostor“ néven egyesületet alakítottak emlékeik védelmére és foglyilettük irodalmának ápolására. Ugyancsak elhatározták, hogy az internalókról krónikásként, a néhány évvel ezelőtt elhunyt Kunz Aladárnak emléket is hathatósan őrizni fogják. Az egyesület felkéri mindazokat, akik internaló taborok lakói voltak, hogy tömörülés végett közöljék címüket. Gulyás Mártonnal (Budapest, Régi posta-ucca 16. sz.)

Öngyilkosság Zerind községben. Megdöbbentő módon vetett véget életének Varga Lajos 26 éves, aradmegyei Zerind községbeli tisztviselő. Az életunt fiatal ember magához vette a községi rendőr ismétlő-pisztolyát és azzal a Crisul Negru—Fekete Körös partján agyonlőtte magát s mire tetét észrevették, már halott volt. Varga Lajos búcsulevelet hagyott hátra és ebben azt írta, hogy reménytelen szerelme miatt vált meg az élettől. A halálbajának kült tisztviselő levelet intézett az aradi ügyészhez is s ebben azt kérte, hogy miután önkéntesül vetett véget életének, holttestét ne boncolják fel.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

HAJÓS gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 8.

Tel. 14-90.)

KAIN gyógyszerár, Calea Banatului 1.

(Tel. 17-67.)

NIEDERMAYER gyógyszerár, Str. Ovidiu.

A Református Férfiszövetség jótékonycélú táncestélye a Fehér Kereszt nagytermében április 25-én este 9 órakor.

Aszódy János:

Anglia egyezkedik

— A brit világbirodalom és ami mögötte van —

A Nagybrit birodalom a mai világrend legnagyobb államegysége. Közel 36 millió négyzetkilométernyi területével a földgolyó szárazföldi kiterjedésének kb. egynegyedrészt foglalja magába. Háromszor akkora, mint Európa és Délamerikának pedig kétszerese. A világbirodalom összessége százszor akkora, mint maga az anyaország, mivel a birodalom területeiből 32 százalék fekszik Amerikában, 27 százalék Afrikában, 16 százalék Ázsiában, 24 százalék Ausztráliában és csupán 1 százalék Európában. Ebben az óriási kiterjedésű államban 450 millió ember él azaz a föld lakosságának negyedrésze és tízszer annyi, mint magának az anyaországnak lakossága.

A „The British Empire“

Ebből a néhány adatból, amelyet a számösszehasonlítások miatt, a statisztikák száraz volta dacára, kénytelenek voltunk beállítani: — kitűnik, hogy a tulajdonképeni Anglia a világbirodalom összességében csak annyiban játszik szerepet hogy fővárosában, ahol a király lakik, találunk elhelyezése az a szervek, amelyek az óriásország politikáját irányítják. A hatalmi súlypontok azonban a földgolyó túloldalán, az Indiai Óceán félkörben körülfogva fekszenek. Az adatok felsorolásától ezután el kell tekintenünk, azonban ennek a hatalmi

„félkörnek” fontosságát és erejét bebizonyítandó csak annyit említenünk meg, hogy a Délafrikánál kezdődő, Indián és Ausztrálián átnyúló hatalmi vonal legutolsó pontja, az egész világbirodalom térképén halvány pontként szereplő Új-Seeland egy-magában 100.000 katonát, lakosságának 7 százalékát küldötte az európai frontra a világháború idején.

Az angol világbirodalom — The British Empire — politikai felosztása a következő:

1. Nagybritánia és Írország.
2. India.
3. Az önálló Dominiumok: az ír szabadállam, Ausztrália, Kanada, Újfundland, Újseeland és Dél-afrika.
4. A „felelős kormányzat nélküli” gyarmatok.
5. Az angol királyi korona gyarmatai.

A különösen az utóbbi időben sokat emlegetett India előkelő helye az első pillanatban szembeszökő. Jóllehet területre nem ez a legnagyobb angol birtok, fontosságban közvetlenül az anyaország után következik és a többi birtokoktól különállóan nem gyarmatügyi minisztérium intézi az ügyeit, hanem a legkiválóbb katonai, pénzügyi és gazdasági szakértőkből összeállított, u. n. indiai államtitkárság.

India felbecsülhetetlen értéke

India az angol királyság koronájának legragyogóbb gyémántja, de egyúttal az a gyarmatállam is, amely a legtöbb vérbe és pénzbe került eddig. Igaz ugyan, hogy minden befektetett tőkét busásan megkamatoztatták. Idézzünk néhány példát: A hírhedt „Keletindiai Társaság” amely a XVII-ik században alakult az új gyarmat értékesítésére, oly fényes anyagi eredménnyel zárta az 1676-ik évet hogy a részvényesek minden egyes részvény mellé egy új részvényt kaptak és az ilyen módon megkettőzött tőke után az elkövetkező öt év alatt 30 százalékot meghaladó osztalékot élveztek. Ez képviseli körülbelül azt az értéket, amelyet a mai Angliának a mai India készpénzben megér.

A dolgok kereskedelmi oldalát tekintve, India évek óta első helyen szerepel az angol kiviteli és harmadik helyen a bevételi statisztikákban, következtetésképpen az anyaország iparának legnagyobb felvevője. Ezzel szemben az angol inar számára életszükségletet jelentő nyersanyagokat is legnagyobb részben ő szállítja. A brit jutaszükségletek 100 százalékát, a tea és rizs 90 százalékát, a gyapot szükségletek és gumminyersanyagoknak ugyancsak 90 százalékát szállítja a brit szigetek ipartelepei számára. Mindezekon felül — ez talán a legfontosabb — az angol textilipar legnagyobb fogyasztója és a földkerekség gyapottermő országai között a második helyen áll. Mindezekből a különben nagyon hézagosan felsorolt példákban kitűnik, hogy az angolok hagyományos politikája, amely a „csak magát le nem kötni” elvén alapul és a háborúelőtti idők „splendid isolation” jelszavában jut kifejezésre, nagyon is életképes politika lenne, ha az anyaország és a dominiumok ügyvitelében, egymás között való viszonyban nem állnának be zavaró momentumok. Az eladásra berendezett angol szigetek kitűnően el tudnák helyezni áruikat a hatalmas világbirodalom területén, ahonnan viszont nyersanyagszükségeiket utolsó gram gyapotig és cseppnyi gumiig fedezni tudnák.

A zavaró körülmények azonban lucatájával adódnak. Az európai politika újult erővel fellépő zűrzavarában, az 1930-as évek elején, Anglia kijelentette, hogy nem kíván többé beavatkozni a kontinens ügyeibe és visszatér a „fenséges elzárkózottság” elvéhez. Anglia megfelel önmagának. A visszavonulás azonban nem sikerült. Az európai zűrzavarban bőven adódtak olyan események is, amelyek a brit világállam biztonságát is veszélyeztették és London bár kellenlenül, de néha kénytelen volt beleszólni a kaoszba.

Furesa véletlenként hat, de mindazok a konfliktusok, amelyekbe Anglia az utóbbi években beleszólni volt kénytelen, majdnem valamennyien Indiával voltak összeköttetésben. Helyesebben azzal a képzeletben megrajzolt óriási háromszöggel, amely a brit gyarmati birodalom alapját képezi. Ennek a háromszögnek kiindulási pontja Fokváros, Délafrikában. Innen csakis angol birtokokon

keresztül halad az ezernyi kilométernyi stratégiai vonal egészen Kairóig, ahonnan Keletnek vag át és Kalkuttáig halad egyenes vonalban. Ettől, az indiai stratégiai ponttól délkeletnek fordul a szárazföldön, tengereken át vont képzeletbeli vonal és Ausztrália déli részén, Sydneynél állapodik meg azaz ugyanazon a szélességi fokon, amelyen a kiindulási pont, Fokváros fekszik. A vonalakon belül terül el a brit világbirodalom magva, legközelebb pedig India. Lord Curzon, az angol indianolitika egyik legjobb ismerője a következőkben jellemezte ennek az ázsiai félszigetnek jelentőségét: „India központi fekvése, állandóan fokozódó szükségletű embertömegei, fontos kikötői, hatalmas katonai ereje, amely egy állandó készenlétben lévő hadsereget tart fenn számunkra és bármely pillanatban kész azt Afrika vagy Ázsia bármely pontjára dobni — ime, mindezekben jut kifejezésre számunkra oly sokat jelentő fontossága.”

Anglia gyarmati politikája

Az angol gyarmati politikában különösen pedig a huszadik század beköszöntése óta, minden lépés, minden tett csakis India érdekében történik. Gibraltáron keresztül Máltát, Ciprust, Egyiptomot, a szuezi csatorna többségét és utolsó atoutként pedig Palesztinát is csak azért szereztek meg a legkülönbözőbb módokon a britek hogy az Indiába vezető utat hadibázisokkal, petroleum és lőszerpótló állomásokkal rakják tele. Ezért van szüksége Angliának arra, hogy a Földközi tengeren és az Indiai Óceánon cirkáló flották tulnyomó része az „Union Jack” lobogójával az árbócaim járja a tengereket. A Csendes Óceánon csak marakodnak

egymással az amerikai és japán hajóhadak és a balti tengeren a német flotta ezért érheti el London beleegyezésével a brit haditonnatartalom 35 százalékát.

Ezért vált idegessé az angol diplomácia az abesszin konfliktus első napjaiban és hagyományos hidegvérét elvesztve ezért toporzékolt fenyegetőzött az első időkben. El a kezéket az Indiába vezető útról. El a kezéket róla pláne akkor, ha még az egyiptomi és szudáni gyapotföldök is a játéka kerülnek. A kérdés azonban nem itt van. Vajon azok az irányelvek, amelyek az angol világbirodalom megalapozódott és naggyá lett, nem avultak-e el az évszázadok folyamán és vajjon elég helytállóak-e még ahhoz, hogy az impérium hatalmának fenntartásánál beváljanak?

A világ adófizető népei

Az utolsó száz év alatt a maroknyi angol nép vezetői vakmerőségének valamint a mindenkori szövetségeseinek és ellenségeinek egymás elleni kijátszásának segítségével óriási gyarmati birodalmat és világhatalmi egyeduraltat vívott ki magának. A ipari forradalom századában Anglia volt az első és leghatalmasabb ipari állam, ő volt a világ gyárosa, kereskedője és bankára. A nyersanyagot, amelyre szüksége volt szépszerével vagy erőszakkal külföldről hozta be, kész árukat pedig természetesen vagy külön erre a célra kreált mesterséges világpiacokon helyezte el, amelyeket azután ha szükség volt rá, fegyverrel is megvédett. Ilyenképpen adót szedett a világ többi népeitől és meggazdagodott rajta. Minden veszélyesebb ellenfelet párbajra hívott és háborúval tette el láb alól. Így csinálta ezt Napoleonnal, a németekkel és kérdés, nem ugyanezt fogja-e csinálni az olaszokkal is? A nagy háborút még megnyerte Anglia és az 1919-ik év Nagybritániaja hatalma tetőpontján állott. Cecil Rhodes, Lord Curzon, Winston Churchill és a többi impérialisták álmai megvalósultak, a büszke brit utas a Fokvárostól Kairóig kizárólag csak angol birtokokon utazhatott kiszállás nélkül. Palesztina, Mezopotámia angol kezébe került. Dél-ázsiai birodalmi csapatok állomásoztak és a baku-i, moszuli, batumi kőolajutakat úgy látszott, szintén angoloknak fogják buzogtatni a hatalmat jelentő petroleumot.

A helyzet azonban egy csapásra megváltozott. Már 1920. elején a kudarcok sorozatai érik Londont. Csapatát kiverik a kaukázusi petroleumföldekről, a következő évben dőlgetett görögöket náholiák el Kemal csapatai, 1925-ben Risa Khán leveri Perzsiáról az angol bilincset és 1924-ben Egyiptom lázad fel a brit elnyomatás ellen.

Az angol impérializmust amelynek formuláját a bur háborúk előestéjén Chamberlain fogalmazta meg („Ahol angol érdek van, ott feltétlenül Angliának kell uralkodnia”) két törekvés jellemzi. Az állandó terjeszkedés lehetőségének keresése és a meglévő területek biztonságának növelése.

A világháború óta az első törekvés nemcsak hogy egyáltalában nem nyilvánult meg, de ezen a téren kudarcok sorozatai érték az angol birodalmat. Az imperialisztikus törekvések második eleme, a biztonság növelése már védekező módszer mivel a meglévő birtokok megtartása a feladata. Az a cél pedig, amelyért az abesszin hadjárat idején az angol flották elindultak a távoli tengerek felé, amelyért Indiából friss csapatokat dobtak Adenbe, most pedig az olasz egyezmény már nem a támadó impérializmus, hanem a meglévő javait ártékonyen őröző világbirodalom gesztusa, amely más népek vérére és saját ellentmondásain épült fel.

Megnyitják a nagyközönség részére a vármegyeháza diszkertjét

Évtizedek óta minden évben felmerült annak a terve, hogy az aradi vármegyeháza kertjét, amely a vármegye két épületét köti össze, megnyitják a nagyközönség számára. A kert legszebb része Arad főterének és mindig örömet, ugyanakkor azonban kiabrándulást okozott, hogy a szép terv nem valósulhatott meg. A kitűnően ápolt park, amely kiválóan alkalmas kerti ünnepélyek megtartására, zárva maradt a nagyközönség elől és a kellemes levegőt árasztó fenyőknek magukban szomorodtak.

Ebben az évben Dobriceanu Mihai ezredes, Aradmegye prefektusa, nyomban felismerte a nyilvános park létesítésének szükségességét és intézkedett, hogy kezdjenek hozzá a park felújítási munkálataihoz, mert még

ebben a hónapban megnyitják a kertet a nagyközönség számára. Csakhamar munkások léptek el a parkot átfestették a kerítést, feltöltötték az utakat, padokat helyeztek el az árnyas helyeken és a sétálók örömmel fedezték fel, hogy hamarosan kellemes sétahellyel gyarapodik a város. Különösen a fiatal anyák, nőrszók öröme határtalan, mert délutáni napok oldalon való sétáik közben megpihenhetnek a kellemes levegőtől parkban. A munkálatok annyira előrehaladtak, hogy a kert megnyitását április 22-re tervezték. Amennyiben azonban Dobriceanu Mihai ezredes, prefektus aki jelenleg nem tartózkodik Aradon, még nem érkezne vissza, úgy a megnyitás néhány napi halasztást szenved. Mindenesetre a régi terv valóra vált és ez őszinte örömmel tölt el mindenkit.

SPORT KÖZLÖNY

Tízennégy játékosal péntek reggel utazik az AMEFA a sorsdöntő Braila-l mérkőzésre

— Hétfőn és kedden Galati-ban játszanak a piros-feketék —

Az AMEFA csapata az idény egyik legnehezebb küzdelmét vivja meg vasárnap Braila-ban a Dacia Unirea ellen és ezen a mérkőzésen dől el a nemzeti bajnokság első csoportjában az elsőség kérdése. Nagy a tét és ez a körülmény természetesen áthatja a játékosokat, akik minden bizonnyal teljes erőbedobással fognak küzdeni, hogy a csoportgyőzelmet kivívják. A Dacia Unirea hétről-hétre jobban megbarátkozik az A-liga légkörével és különösen otthonában rendkívül veszedelmes ellenfél, amit a Jiul felett aratott meglepetésszerű, de megérdemelt győzelme is bizonyít.

A piros-feketék Kertész Gyula edző és Gudbrod Pál sportigazgató vezetésével pénteken reggel utaznak el Aradról, este Bucures-

tibe érkeznek, a fővárosban töltik az éjszakát és szombaton délután utaznak tovább Braila-ba, ahová délután 5 órakor futnak be. A Dacia Unirea elleni csapat minden bizonnyal azonos lesz az Unirea-Tricolor ellen szerepelt együttesel, vagyis a következő:

Sadovski—Kovács, Csajka—Reinhardt II., Szabó, Szaniszló—Cucula, Léb, Perneki, Prasler, Batrin.

Három tartalékot visznek magukkal az utra: Dvorzsákot, Szurgyit és Szegedit, akiknek szerepeltetésére a hétfői és keddi mérkőzéseken kerül sor. Az AMEFA ugyanis hétfőn délelőtt átutazik Galatiba, ahol első nap a DVA, második napon pedig a Gloria CFR ellen bonyolít le barátságos mérkőzéseket.

6:5 „Egyetlen szempont Románia nemzetközi tekintélye”

București. Milyen válogatott csapat játszik a jugoszlávok ellen? — ez a kérdés foglalkoztatja a romániai labdarúgó sport vezetőköreit. A csapat összeállítására vonatkozólag a legkülönbözőbb hírek terjedtek el, különösen akörül, hogy a kisebbségi játékosok milyen arányban szerepelnek majd a válogatottban. A „Seara” című lap kérdést intézett a válogatóbizottság több tagjához, akik egyhan-

gulag a következőket jelentették ki:

— Egyetlen szempont vezeti a válogatóbizottságot: a lehető legjobb csapatot kiállítani. Románia nemzetközi tekintélye miatt a világbajnokság előtt ez elengedhetetlen. Éppen ezért 6:5-ös arányszám keretében történik meg a válogatás.

Tehát öt kisebbségi játékos is helyet kap a válogatottban.

O Románia tornász-válogatottja nyolc tornász szal résztvesz, a cseh szokolok prágai jubileumi nemzetközi versenyén. Ez a verseny júliusban lesz.

Phöbus játszik Aradon

Bucureștiből jelentik: A Phöbus tudvalevően a jugoszlávok ellen készülődő válogatott csapat edzőpartnere és május 4-én szerepel a fővárosban. Május 8-ára a szövetség elhelyezni kívánja a csapatot és erre a Rapid, a Victoria és az AMEFA tettek ajánlatot és miután az AMEFA ajánlata volt a legkedvezőbb, a szövetség a piros-feketék ajánlkozását fogadta el. Hívenformán a Phöbus május 8-án Aradon vendégszerepel az AMEFA ellen.

Válogattak az osztrákok

Bécs. A két magyar válogatott elleni osztrák csapatokat összeállították és a két csapat így alakult:

A) csapat: Raftl—Schmaus, Sesta—Wagner, Mock, Skoumal—Hahnenman, Stroh, Sindelar, Neuner, Pesser.

B) csapat: Zöhrer—Wagner II., Pejsa—Vavra, Hofstädter, Joksch—Kollesovszky, Nausch, Epp, Jerusalem, Aurednik.

O Uj uszóvilág rekord. A Colombóban (Ohio) rendezett amerikai uszóbajnokságokon R. Flanagan a 220 yardos gyorsúszásban 2 p. 07.8 mp.-cel szenzációs új világrekordot állított fel.

O Schmidt és Caralulic — a válogatott csapat! Poulieff szövetségi elnök kijelölte a május 7—10. között lebonyolításra kerülő angol—román DC tenisz-mérkőzésre a román színeket képviselő csapatot és ezek szerint Schmidt és Caralulic utaznak Angliába. Mindkét játékos kitűnő formában van, de a nagyszerű angolok ellen csak vereségre számíthatunk.

O Elhalasztották a Victoria—Rapid mérkőzést. A két egyesület közös kérelmére a szombatira kitűzött Victoria—Rapid bajnoki mérkőzést május 15-ére halasztották el. A két egyesület ugyanis — mielőtt egymás ellen játszana — tudni szeretné, hogy miként alakul az AMEFA brailai mérkőzése, hogy azután kettőjük eredményét kellőképpen alakíthassák. Csattanós válasz volna erre a „dribl”-re, ha az AMEFA megnyerné a Dacia Unirea elleni mérkőzést és utána vágná a további kombinációknak.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika, Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiába

Tengeri utazások

Általános utazást és sok örömet nyújtanak! Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőtől:

Künstler utazási iroda
Arad, Boulevard Regina Maria 24.
Telefon 10-80.

Ugyanebben a hónapban a román tornászok a braslaui hatalmas arányú német tornászbajnokságot is megtekintik. A német tornászbajnokságon 250 ezer tornász szerepel majd! A román válogatottat május elsején a braşovi válogató-versenyen állítják össze.

O Románia—Sens válogatott 11:3. Románia amatőr ökölvívó csapatának újabb győzelme a francia portyán. Indru, Radan, Gaspar, David és Jelesneac győztek. Georgescu veszített, egy mérkőzés döntetlen volt.

O A Gloria edzése. A Gloria csapata csütörtökön tartott népes tréninget, amelyen csaknem valamennyi elsővonalbéli játékosa megjelent. A Gloria nagy ambícióval készült a Ripensia elleni mérkőzésre és le akarta győzni a bajnokjelölt csapatot. A Ripensia egyébként legjobb együttesével jön Aradra a nagy érdeklődéssel várt mérkőzésre.

Meghalt a legnagyobb angol kártyabotrány hőse

Londonban 69 éves korában meghalt Arthur Wilson kapitány, Anglia egyik legrégebbi földbirtokos családjának feje, aki negyedszázadon át az egyik yorkshirei kerület konzervatív képviselője volt. Wilson kapitány állt annak a szenzációs társadalmi botránypernek a középpontjában, amely a kilencvenes években Anglia legelőkelőbb társaságának a körében években át a legszélesebb hullámokat verte fel. Wilson kapitány a legbizalmasabb barátja volt az akkori walesi hercegnek, a későbbi VII. Edward királynak és a szenzációs perben, amelyben Wilson kapitány vádlott volt, a walesi herceg volt a korotanu, aki mellette vallott.

A későbbi VII. Edward király Wilson kapitány szüleinek a vendége volt 1890. őszén Tramby Croftban, hogy onnan ránduljon át a közeli Doncasterbe, a St. Leger-re. A Wilsonok ősi kastélyában az estéket vidám kártyázással töltötték. VII. Edward tudvalevőleg nagy barátja volt a hazardjátékoknak és különösen a baccarat-t szerette. A Wilson-kastélyban is nagy baccarat-éjszakák folytak és Wilson kapitány, aki akkor 22 éves volt, úgy látta, mintha szomszédja, Sir William Gordon-Cunning, Anglia egyik legelőkelőbb testőrezredének, a híres skót gárdának az alezredese, hamisan kártyázna.

Másnap este Wilson már külön figyelte a testőralezredest, a gyanús esemény megismétlődött. Wilson felugrott a kártyasztaltól és a gárdatisztet nyíltan hamiskártyázással vádolta. Leirhatatlan megdöbbenést keltett a bejelentés és heves összecsapás keletkezett Wilson és a testőralezredes között. A botrány vége az lett, hogy a walesi herceg kompro-

misszumos ajánlatot tett, amelyet Sir William Gordon-Cunning elfogadott. Eszerint a testőralezredes írásos nyilatkozatot adott, hogy életében többé pénzben nem fog kártyázni. Amennyiben ígéretét megszegné, a társaság jelenlegi tagjai felelősséget kapnak arra, hogy nyilvánosságra hozzák a kinos jelenetet. Sir William váltig hangoztatta ugyan az ártatlanságát, de mégis aláírta a nyilatkozatot.

A botrány híre valahogy kiszivárgott és az előkelő társaságokban csakhamar pletykálni kezdtek arról, hogy Sir William Gordon-Cunning csalt a kártyasztalnál.

A testőralezredes erre rágalmozási pert indított Wilson kapitány és az édesanyja, továbbá a végzetes baccarat-partiban résztvevő három másik játékos ellen.

A rágalmozási per tárgyalására tanúkihallgatásra idézést kapott a walesi herceg is, aki a bíróság idézésének jó állampolgárhoz illeően eleget is tett. Amikor megkérdezték tőle, hogy látta-e Sir William Gordon-Cunningot csalni, tagadó választ adott, azonban amikor arról kérdezték, hogy véleménye szerint csalt-e Sir William vagy sem, kijelentette, hogy a bizonyítékok, amelyeket Wilson kapitány a kártyaparti résztvevői elé tárt, olyan kétségbevonhatatlanok voltak, hogy ő maga is teljes mértékben hitelt adott nekik.

Az esküdtek ezek után egyhanguan felmentették a rágalmozás vádjá alól a vádlottakat és ezzel a hamiskártyás négyesét süttették Sir William Gordon-Cunning testőralezredes homlokára. A gárdatiszt lemondott rangjáról, teljesen visszavonult a társadalmi élettől és nyolc évvel később birtoka magányában meghalt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ujabb kedvezmények a munkások adójának kiszámításánál

— A havi husz napon felüli kereset után nem fizetnek adót a munkások —

A pénzügyminisztérium egy újabb körrendelettel a fizikai munkások számára új kedvezményt léptetett életbe, adójuk kiszámításánál. A rendelet a minisztérium április 16-iki körrendeletére hivatkozik, majd pedig így folytatja:

— Az április 16-iki körrendeletben rámutattunk arra, hogy azon munkások esetében, akiknek havi fizetése nem haladja meg a háromezer leit, ezer lei adómentes összegként levonandó és ezt az ezer leit olyannak tekintik, mint amely a munkás mesterségének folytatásához szükséges költségeket fedezi. Ebben a körrendeletben azonban nem történt említés arról, hogy ez az 1000 leies levonás teljesen független annak az összegnek levonásától, amely a napszámban, órára, vagy pedig akkordban dolgozó munkások havi 20 napon felüli keresetéből adómentes összegként leszámítandó.

— Így tehát azon fizikai munkások esetében, akiknek havi jövedelme a 3000 leit nem haladja meg, a már említett 1000 lei adómentes összegén kívül levonják mindazokat az összegeket, amelyek a havi 20, illetve heti 5 napon, vagy 40 munkaórán felül járnak a munkásnak, még abban az esetben is, ha ezek havonta 3000 leinél többet keresnek és feltételként a minisztérium csupán azt szabja meg, hogy napszámban, órára, vagy pedig akkord-

ban dolgozzanak. Az április 16-iki körrendelet befejező része tehát módosul és a levonások a következőképpen eszközözendők:

— Mindenekelőtt kiszámítják a teljes fizetést, valamint a munkanapokat, illetve a ledolgozott órákat arra az időre, amelyre a fizetés történik. Így naponta adómentes összegként levonnak 41.66 leit, illetve óránként 5.20 leit. Miután ez a levonás megtörtént még levonják a következőket:

a) azt az összeget, amely a heti 40 órán, vagy 5 napon, illetve havi 20 napon teljesített munkáért jár;

b) a társadalombiztosítónak és esetleg a nyugdíjpénztárnak járó összegeket.

Az így megmaradt összeg után számítják ki a 4 százalékos, illetve, ha a fizetés meghaladja a havi 4000 leit, a különbözet után a 8 százalékos adót. Az 50 banig terjedő összegeket mellőzik az adónál, míg az 50 banin felüli összegeket 1 leire egészítik ki.

A fenti kedvezményeket élvezik a háztartásbeli alkalmazottak is, de az 1000 leies kedvezmény levonása nem vonatkozik a vállalatok havi fizetési altszámjaira, szolgálaira stb. A kedvezmény tehát csak azokat illeti meg, akik személyi szolgálatra, a háztartásban vannak alkalmazva. A fizikai munkásokra — mint azt már fentebb említettük — a kedvezmény természetesen teljes egészében vonatkozik.

Hivatalt létesítenek az összes gabonaneműek értékesítésének megszervezése érdekében

Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter kihallgatáson fogadta Brancovici Emil tanárt, a gabonaexportőrök szindikátusának elnökét, akivel megbeszélést folytatott a gabonakivitel megszervezéséről. A nemzetgazdasági miniszter közölte, hogy a buzaértékesítő hivatal jelenlegi minőségében megszűnik, s a minisztérium keretében új intézményt szerveznek az összes gabonaneműek értékesítése

érdekében.

A miniszter annak a kívánságának adott kifejezést, hogy minél szorosabb együttműködést teremtsenek meg a gabonaexportőrök szövetségével és elismerését fejezte ki a szövetség eddigi működése fölött. Brancovici tanár viszont köszönetet mondott azért a megtiszteltetésért, amelyben a szövetséget a minisztérium részesíti.

Kedvezményes áron juttat kék követ a gazdáknak az aradi Mezőgazdasági Kamara

Az aradi Mezőgazdasági Kamara vezetősége elhatározta, hogy az Arad-Podgoria hegylajai szőlőgazdáknak kedvezményes áron szerez be kék követ. A gazdálkodók a kék köv kilogrammját 21 leies áron kaphják meg. Mindazok, akik a kedvezményes kék köv igényt tartanak, ezt jelentsék be április 27-ike estig annak a községnek előjáróságánál, ahol laknak és ott fizessék le az esedékes összeget.

Új árak, árfolyamok

A bucuresti-i értéktőzsdén nagy üzleti forgalom alakult ki. Az Exproprierea árfolyama 64-ről 63-ra, a Renta perpetua 63-ról 61 és háromnegyedre, a Consolidarea 41 és egynegyedről 41-re esett, míg az 1933. évi Renta 62-ről 62 és háromnegyedre, a Stabilizarea 49 és egynegyedről 49 és félre, a Desvoltarea 47 és félről 48-ra emelkedett. A Banca Româneasca 540-ről 545-re, a Creditul Industrial 665-ről 700-ra, a Mica 1340-ről 1345-re, a Reșita pedig 480-ról 487-re emelkedett.

A Constantai gabonapiacra a 78 kilogramm súlyú buza vagonja 55.000 leies áron cserélt gazdát.

Bucuresti-i hivatalos árfolyamok. Az alábbiakban a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetjük fel.

teljük fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük. Francia frank 3.25 (4.49), angol font 501 (691.38), dollár 100.70 (138.97), olasz lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.85 (77.07), csehszlovákia 3.51 (4.84), zloty 19.05 (26.29), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 24.50 svájci frank 23.15 (31.95).

Bucuresti-i magánárfolyamok. Francia frank 6.70—6.80, angol font 1110—1115, dollár 210—215, olasz lira 9.50—10.00, holland forint 115—120, német márká 41—43, csehszlovákia 5.60—5.70, zloty 36—37, osztrák schilling 22—23, pengő 36—37, svájci frank 50—52.

Az arany árfolyama. A Banca Nationala egy Napoleon-aranyat 886, egy arany fontot 1118 leiel fizet.

— Az új egyszázalékos forgalmiadót ajánlatos külön feltüntetni a számlán. Az UGIR körlevelet intézett tagjaihoz, akiknek azt ajánlotta, hogy az új egyszázalékos forgalmiadót, amelyet az eddigi 6 százalékos forgalmiadón felül rónak le, tüntessék fel külön a számlán, annál is inkább, mert a pénzügyigazgatósághoz benyújtandó kimutatásokon ez az adó már külön kell, hogy szerepeljen.

— Milyen vállalatoknak kell a jövőben fizetni a heti kételeies illetéket az inasotthonok javára. Azon iparvállalatoknak, amelyek tíz alkalmazottnál többet foglalkoztatnak, vagyis azoknak, amelyek a társadalombiztosítónak járó illetékeket fizetési-listával röjíák le, április elsejétől kezdve nem kell fizetniük minden alkalmazott után az inasotthonok javára a heti két lei illetéket, mert ez az illeték már bennfoglaltatik abban az 1 százalékos, amelyet a „munka-alap” javára kell befizetni.

Aradi hetipiáci árak

A hetipiacot ezen a héten az ünnepre való tekintettel csütörtökön tartották meg.

A gabonapiacra mérsékelt felhozatal mellett gyenge forgalom alakult ki. Az árak a következők voltak: Buza q. 520—525 lei, tengeri 265—270 lei.

Zöldségpiac: Hagyma 10—12, fiatal hagyma kötege 1, fokhagyma 8—10, fiatal fokhagyma kötege 3, burgonya 3.50—5, fejeskáposzta 6—8, savanyukáposzta 10—12, hónapos retek kötege 1.50—2, levesbe való zöldség 3—4, paraj 7—8, lencse 9—10, torma 3—4, saláta 4—5, zöldpaprika 2.50—4, kalarábé 2, sóska 1—2.

Gyümölcsiac: Alma 12—26, aszalt szilva 25—28, dió 14—18, hámozott dió 40—42.

Bármifipiac: Kővérliba 280—380, sovány liba 160—180, kővér ruca 190—220, sovány ruca 95—120, csirke 60—80, tyúk 90—150, tojás 1.50—1.60 lei darabja.

Élőállatpiac: Szarvasmarha 13—15, borjú 19—21, sertés 20—22 élőszúlyban.

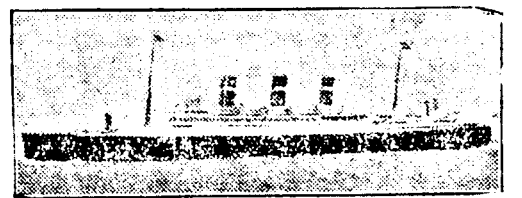
Tejtermékek: Tej 5—6, tejfél 38—42, vaj 90—95, túró 14—16.

— Változatlan maradt a számlabélyegek repülőbélyeg-illetéke. Tájékoztatás végett közöljük, hogy a számlák 2 ezrelékes repülőbélyegilletéke április elseje után is változatlan maradt. Két ezrelékről három ezrelékre csak a számlák után járó okmánybélyegek illetékét emelték fel.

Tűzveszedelem

az újságírószindikátus
bucuresti-i palotájában

Bucurestiből jelentik: Csütörtökön délelőtt hatalmas tűzvész pusztított az újságírószindikátus Bulevardul Carol 7 szám alatti palotájában, ahol a City-mozgóképszínház helyiségei vannak. Egy égvéfelejtett petróleumfőzőtől meggyuladt egy deszka és a tűz pillanatok alatt tovaterjedt. A nagy készséggel kivonuló tűzoltóság csak többórás munka árán, nagy erőfeszítéssel tudta a veszedelmet megfékezni.

RENDSZERES HAJÓJÁRATOK

Eszak-Amerika
Kanada
Cuba, Mexico
Dél-Amerika
Közép-Amerika
Hollandia, Australia
és az összes
délafrikai államokba

Szórakozási és tanulmányi utazások az

Északi-tenger és atlanti szigetekre
ugyszintén Afrika körüli utazások.

Felvilágosítást és prospektust a
Holland-AmerikaLinie vezérképviselőtől:

Organizatia Romana de Turism

Bucuresti, Calea Victoriei 70.

Timisoara, Str. Venetia No. 2.

**Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben**

NYILTTER.

Alulírott Bagdy Lajos, Chisinau-Cris-i lakos, ezennel kijelentem, hogy társamtól, Erdődi Imrétől különváltam s az esetleges követeléseket kérem 8 napon belül nálam bejelenteni. Ezen időn túl semmi néven nevezendő követeléseket nem veszek tekintetbe.

Bagdy Lajos.

Rádióműsor:

— Romániai Időszámítás. —

PÉNTEK, ÁPRILIS 22.

București. A nagypéntekre való tekintettel a rádió csak a két következő közlést adja: 14: Hírek. 21: Hírek, sport.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A saláta szerepe a táplálkozásban. (Felolvasás). 11.45: Egy szegény főúr története. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízielőzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárás-jelentés. 13.05: Triumph-együttes. 13.45: Hírek. 14—15.20: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákfelőrája. Utána: Ifjúsági közlemények. 17.45: Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. 18: Horváth Rezső és cigányzenekara. 18.50: Sportközlemények. 19: Táncelemek. 19.50: Eliziumi beszélgetések. (Zrinyi és Napoleon). Irta: Hankiss János dr. egyetemi tanár. Előadják: Kowách Ernő és Szilassy Gyula. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. „A makrancos herceg”. 2. „Francia saláta”. 3. „A háromszögletű kalap”. „A makrancos herceg” után kb. 21.10: Hírek. „A francia saláta” után kb. 22.10: Hírek. „A háromszögletű kalap” után kb. 23.15: Időjárás-jelentés. Majd: Hanglemezek.

Budapest II. 19.20—19.45: Gyorsírótanfolyam. 20.30—20.55: Egy milánói barát. 21.25—22.25: Hanglemezek. 22.30—22.45: Hírek. 22.50—23.20: Szabó Kálmán jazzhármása játszik.

SZOMBAT, ÁPRILIS 23.

București. A nagyszombatra való tekintettel a rádió egész napi műsora csak ez: 14: Hírek. 21: Hírek, sport. 24: A patriarchatus templomából a feltámadás ünnepélyének közvetítése.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Somlay Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás). 11.45: A Szépművészeti Múzeum Ripp-Rónai József képeit ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízielőzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárás-jelentés. 13.05: Eugen Stepat és orosz bálaljakazenekara. 14.20: Időjelzés, időjárás- és víza-

Aláírás előtt áll

az olasz-délafrikai kereskedelmi szerződés

Londonból jelentik: A Reuter iroda értesülése szerint az olasz—délafrikai kereskedelmi szerződést csakhamar aláírják. A kereskedelmi tárgyalások alapjául Ausztria bekebelezése folytán előállott új helyzet szolgál. Dél-Afriai államok a genovai szabad kikötőben teremtik meg a gyümölcskivitel alapját.

A román-magyar egyezményt május 2-án Budapesten írják alá

Bucureștiből jelentik: Petrescu Comnen külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta a kisanant állandó tanácsának két titkárát, akikkel a május 4-én Bucureștiből összeülő kisanant konferencia programjáról tárgyalt.

Annak az elvi meg egyezésnek következményeként, amely Magyarország és Románia között a gazdasági kérdések megoldására létrejött román részről május 2-án Budapesten történik meg a végleges aláírása. Evégből Caranfil államtitkár a magyar fővárosba utazik. Az új fizetési egyezménynek különös jelentősége a tűzifa-kereskedelem új lebonyolítási rendszerében fog mutatkozni.

Róma alapításának újabb évfordulója

Róma. Olaszországban nagy ünnepség keretében emlékeztek meg ma Róma alapításának 2691-ik évfordulójáról. Ebből az alkalomból az ujonnan épült épületek egész sorát adták át a rendelkezésükre. Mussolini miniszterelnök a Palazzo Venezia átnyújtotta a munka rokkantjainak adományozott kintutetéseket. Beszédet is mondott az egybegyűlt tömeghez és hangoztatta, hogy az olasz kormány tudatosan tette a munka ünnepét Róma alapításának évforduló napjára. A második imperium fegyverrel fogja megvédelmezni a békét és a munkát.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

állásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: Hársányi Gizi mesél. 17.45: Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. 18: Kiss Judit és Bruckbauer Ferenc zongora-hegedűszonátát ad elő. 18.25: Mit üzen a rádió? 19: A rádió szalonzenekara. 19.30: A légüres tér tulajdonságai. Sztrókay Kálmán előadása. 20: Kálmár Sándor magyar nótákat énekel. kíséri Sárai Elemér és cigányzenekara. 21.

Marasztaló ítélet

a magyar „márciusi front” perbevont írói lelett.

Budapest. A budapesti törvényszék ma tárgyalta nagy érdeklődés mellett Illyés Gyula, Sárközy György, Kovács Imre, Erdély Ferenc és Félja Géza írók ügyét akik a „Híd” és a „Válasz” című folyóiratokban közzétették az úgynevezett „Márciusi front” programját. Az ügyészség vádirata szerint ebben a programban olyan valótlan tényeket állítottak, amelyek a magyar nemzet megbecsülését csorbítják. A törvényszék a mai tárgyaláson elutasította a bizonyítási indítványt és bűnösnek mondta ki az írókat nemzetárulomlás vádjában és Illyést, Sárközyt, valamint Kovácsot 1—1 hónapi míg Félja Gézát és Erdélyt 2—2 hónapi jogháza ítélté.

A szókimondó doktor. Vigjáték egy felvonásban. Utána kb. 21.45: Hírek. 22.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben kb. 23: Időjárás-jelentés. 23.40: Jazz-zenekar. 0.15: Cigányzene. Éjél 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 18.30—18.50 és 19.35—19.55: A rádió szalonzenekara. 20—20.25: Mezőgazdasági felőra. 20.30—21.40: Hanglemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. : szó 2 lei

LEVELEZÉS

Garcon fiatalember csinos hölgy barátját keresi, kit anyagilag támogatna. Lehetőleg fényképes levelet. Szigorú diszkréció! Jelkére a főkiadóba.

ALKALMAZÁS

Jó bizonyítvánnyal rendelkező szakcsinót keres azonnakra dr. Kelemen, Strada Moise Nicora 12. 3118

Felvétetik azonnakra házmeztárnok magános nő bejárassal, fizetés- és belforozott szobával. Str. Consistorului 29. 3139

Gyermektelen házaspár házmeztárnok felvétetik, szerezők előnyben. Str. Clăd Pop 7a. 3145

LAKÁS

Törvényszerű villaszon 2 négyzetméter, komfortos modern lakás május 1-re kiadó. Emelet és földszint. Str. Dumbrava Roste 7. 3135

Kettő szoba, wc, fürdőszoba használatra, elegánsan bútorozva, különbejáratú kiadó. Str. Strădăria 1. 3091

Un hában 3 szobás modern lakás aug. 1-re kiadó. Str. I. G. Duca 20. aító 11. 3105

Üzlethelyiségek kiadók: Str. Dr. Ioan Petru 2., bővebbet a házmeztárnok. 3108

VÉTEL—ELADÁS

Fehér gyermekszobabútor, vasalóasztal, szőnyegporoló, különböző nagyságú boroshordó, lisztésáda, kerti díszszobrok eladók. Str. Greceanu 6. Megtekinthető délutánként 5 és 7 óra között. 2007

Üzletberendezés, üvegezett nyitott ártványok üveglapokkal, cégtáblaüveg, asztalok, székek, stb. eladó. Cim a kiadóban. 1978

Fasarak- és különböző fiamegmunkáló gépek

generátor, motorok, vagonetiek eladók. Vesszők gépkalapácsot. Atlas. Cluj Gutenberg 2. 3116

Modern jókarban levő kórházberendezést keresek megvételre, pulókat, íróasztalt, székeket. Cimeket a kiadóhivatalba kérek.

Brilliansköveket, arany ékszer, ezüst tárgyakat, szőnyeget teljes lakásberendezést veszek. Zálogot közvetítünk, olcsón hosszabbítunk. Tempo Bizományi Irtet. Arad, Fischer EHz-palota.

Ötmétermázsa

makulatura papir

eladó

Cim a kiadóban

Ela dók:

Modern tüllfüggöny (stor), tüll asztalterítők, ecru és fekete tüll terítők filc-applikációval, nappalavalk diványpárnák és egyéb kizimunkák. FEKETE-Strada Cosbuc 34.

ÜZLET

Társat keresek iparhoz harminc—negyven ezer leiel. 2 havi leforgás alatt 30—40 százalék jövedelem. Cim a kiadóban. 3114

Vendéglő táncteremmel berendezéssel, italmérési engedéllyel azonnakra kiadó. Cim a kiadóban. 3142

KÜLÖNFÉLÉK

Friss libaszir eladó. Str. Episc. Ciorogari 7.

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorkat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit, — Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilynemű felesleges holmit, lán-iomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hahoz jövök. Gojdu-uca 5 Steiner Sándor.

Telefon 26-18. Telefon 26-18.

Belváros szíveben

ujonnan épült teljesen modern emeletes bérház 7 modern lakással, évi 200.000 lei bérjövdelemmel, 2.200.000 leiért e adó.

Egyedüli megbízott KISSLAJOS „Uranul” ingatlanforgalmi irodája, Str. Horia 2. Tel.: 25—46

Legújabb jelentéseink:

Ujabb engeményeket kapnak a szudeta-németek a Daily Herald hiráda szerint

Henderson Arthur érdekes megbeszélései Csehszlovákiában és Magyarországon

Londonból jelentik: Az angol lapok értesülése szerint a prágai kormány igen fontos lépésre készül a szudeta-német követelések teljesítése ügyében. A Daily Herald szerint a kormány ugyanis a következő 6 pontból álló terv végrehajtását szándékozik elintézni:

1. A cseh nyelv mellett a német nyelv is hivatalos államnyelvvé lép elő.
2. A német lakosságot arányszámuknak megfelelően bevonják a minisztériumokba és a kormányzati hivatalokba, valamint a közigazgatás minden egyéb ágába.
3. A németek önkormányzatot kapnak a közoktatás terén.
4. Fokozzák a németlakta területek számára juttatandó pénz- és egyéb támogatást.
5. A szudeta-német vidékeken végetvetnek a csehesítő törekvéseknek.
6. A prágai kormány külön hivatalt szervez azzal a feladattal, hogy a tervbevetett reformok végrehajtását ellenőrizze.

Itt írjuk meg egyébként, hogy ma reggel Bécsen át Prágából jövet Budapestre érkezett

Henderson Arthur angol konzervatív képviselő, az angol alsóház külügyi bizottságának a tagja.

A londoni politikai körök nagy jelentőséget tulajdonítanak Henderson utjának, mert bár a képviselő a kormányban nem foglal el hivatalos pozíciót, köztudomásu róla, hogy Chamberlain miniszterelnök legszűkebb környezetébe tartozik. Henderson Budapestre való utazása előtt öt napon át Csehszlovákiában tartózkodott, ahol több ízben tanácskozott Henlein Konráddal a szudeta-németek vezérével, majd kihallgatáson jelent meg Benesnél, a csehszlovák köztársaság elnökénél, s Hodzsa Milan miniszterelnökkel szintén megbeszélést folytatott. Henderson valószínűleg csak egy napot tölt Magyarországon, ahol a kormány tagjaival és a politikai élet néhány vezető személyiségeivel fog tárgyalni. Henderson Arthur a délután folyamán felkereste a jelenleg ugyan csak Budapesten időző Cassalet angol képviselőt, az angol Balkán-bizottság elnökét, akivel részletes megbeszélést folytatott.

harcterekről való visszahívásától függ. (Rador).

A francia mérsékelt sajtó nagy örömet fejez ki, hogy a francia—olasz kapcsolatokban létrejött az enyhülés. A lapok biznak abban, hogy a meg egyezés következtében általános európai megbékülés fog bekövetkezni. Csúpán a baloldali sajtó nem nagyon rokonszenvezik a Rómában most meginduló tárgyalásokkal. Bonnet francia külügyminiszter különben ma újabb utasításokat juttatott el Blondel római francia ügyvivőhöz. Ezek az utasítások azoknak a kérdéseknek a rendezésére vonatkoznak, amelyekre az 1925. évi Laval—Mussolini-egyezmény nem terjedt ki.

Börtönbe került

a szovjet idegenforgalmi propagandájának vezetője.

Moszkvából jelentik: A németnyelvű Volga Nachrichten szovjet lap. Kurzot, az Inturist szovjet utazási iroda igazgatóját, szabotázzsal vádolja és a nép ellenségeként tünteti fel. Kurz régebben a Volga-menti német köztársaság végrehajtóbizottságának volt az elnöke. Kurzot valószínűleg már le is tartóztatták.

Richtofen halálának évfordulója

Berlinből jelentik: Göring marsall, mint a Richtofen vadászkielöntmény parancsnoka, tegnap ünnepelte meg Manfred von Richtofen halálának huszadik évfordulóját. Göring koszorút helyezett Richtofen síremlékeire és felavatta azt az emlékművet, amelyet Döberitzben a hadirokkantak temetőjében, emeltek. Hatalmas tömegek zárandokoltak az ünnepségek színhelyére és ezek között ott voltak a Richtofen légirajok még életben lévő tagjai, számos tábornok és magasrangú tiszt is, Richtofent 1918. április 21-én Amiens közelében egy kanadai repülő lőtte le. (Rador.)

Ujabb zavargások Palesztinában

Haita, Jenin közelében két angol katonát egy arab banda elfogott és meggyilkolt. A katonák viz keresése közben eltévedtek és így estek az arabok kezébe.

A Havas ügynökség jelenti, hogy Palesztinában a zavargások tovább tartanak. Az ország minden részéből a petroleum és telefonvezetékek rongálásáról érkeznek jelentések, valamint arról is, hogy a támadások napirenden vannak a falvak és kolóniák ellen. A hatóságok rövidesen megadják az engedélyt a kolonisták felfegyverzésére, hogy megvédelmezhessék vagyonukat. Beisen és Bassa helységek lakosságára nagy pénzbüntetést róttak ki. (Rador.)

Ellentétes állásfoglalások a magyarországi „zsidó-törvény” körül

Budapestről jelentik: A magyar nemzeti front vezetői azt a követelésüket terjesztették a kormány elé, hogy a magánvállalatok se alkalmazhassanak 5 százaléknál több zsidót. Követelik még, hogy az állam szolgálatában és a hadiparban alkalmazott zsidókat távolítsák el és kormánybiztosokat kívánnak a színházak, mozik és szabadfoglalkozásuk kamaráinak élére, akiknek kötelességük az arányszámra ügyelni. Ugyancsak kérik kormánybiztosok kinevezését a pénzügyi spekulációk ellenőrzésére.

A pesti izraelita hitközség képviselőtestülete tegnapi ülésén állást foglalt az ugynevezett „zsidó-törvény” ellen. A bizottság az egész magyar zsidóság mélyszéges megrendülésének adott kifejezést a jogcsorbító rendelkezések, valamint a javaslat indoklásának az izraelita felekezetet méltatlanul megbélyegző megállapításai felett. Egyhangulag elfogadták azt a határozati javaslatot, hogy a hitközség a törvényhozás mindkét házához felirattal fordul a tervbevetett súlyos sérelmek elhárítására. Ugyanekkor a bizottság állást foglalt minden nemű bojkottmozgalom ellen.

Svájc függetlenségének kérdése a Népszövetség elé kerül

Genéből jelentik: A svájci szövetségi állam tanácsa a Népszövetség május 9-iki ülése elé terjeszti a szövetségi állam függetlenségének kérdését.

Spanyol nemzeti repülőgépek bombatámadása a francia-spanyol határon

A francia határőrség megakadályozza a spanyolországi menekülők határátlépését

Perpignan. A spanyol nemzeti 8 repülőgépe tegnap megjelent a francia—spanyol határon fekvő Puicerga helység felett és azt bombázta. A bombázás részleteit pontosan lehetett francia oldalról megfigyelni. A repülőgépek a pályaudvart és annak környékét támadták meg. Több házat felgyújtottak.

Számos sebesült francia területre menekült, ahol ápolás alá vették őket. A sebesültek előadása szerint sok halott és sebesültje van a bombázásnak. A lakosság egy része átakart menekülni a francia határon, hogy ott menedéket találjon, de a francia határőrség ezt megakadályozta. (Rador.)

Hűvösen tartózkodó hangulat fogadta Londonban a franciák kölcsön-puhatolozását

Londonból jelentik: Általában nem erősítik meg azokat az elterjedt híreket, amelyek szerint a francia államférfiak londoni tárgyalásaik során fegyverkezési kölcsönt vesznek fel Angliától. A lapok hűvösen kommentálják a híreket és az Evening Standard többek között azt írja, hogy Franciaországnak nem lenne elegendő az az összeg, amennyit ma Angliában fel lehet venni. Egy másik lap viszont azt írja, ha Franciaországnak kölcsönre van szüksége, úgy elsősorban forduljanak azokhoz a hazafiakhoz, akik elsőnek mentették ki pénzüket Franciaországból.

ne elegendő az az összeg, amennyit ma Angliában fel lehet venni. Egy másik lap viszont azt írja, ha Franciaországnak kölcsönre van szüksége, úgy elsősorban forduljanak azokhoz a hazafiakhoz, akik elsőnek mentették ki pénzüket Franciaországból.

A spanyol megoldástól függ a francia-olasz megegyezés ügye

Franciaország több területi kérdésben határozott biztosítékokat kíván az olasz kormánytól

Londonból jelentik: Az angol sajtót élénken foglalkoztatja a küszöbön álló francia—olasz tárgyalások ügye. A „Manchester Guardian” véleménye szerint a tárgyalások rövidlejáratauk lesznek és eredménnyel bíznak.

A francia—olasz megegyezés ügye elsősorban a spanyol-kérdés megoldásától függ.

— Állapítja meg a lap, mert Franciaország számára, épp úgy, mint Anglia számára is, a Baleárok harcászati szempontból létkérdést jelentenek. Minden ezen szigetek felett gyakorlott idegen ellenőrzés a Földközi-tenger nyugati medencéje egyensúlyának felborulását jelenti. Lehet, hogy a Mallorca szigetének megszállása nem szószserint történt, vagyis ennek bebizonyosítása nem történt meg katonai alapon, lehet, hogy az olasz csapatok nem tartják megszállva a szigetet, de az olasz tisztek és műszaki megbízottak jelenlétét Olaszország hancászati szempontból kihasználhatja.

Franciaország előreláthatólag határozott biztosítékokat kíván a szigetcsoport függetlenségét illetően.

A „Daily Express” és a „News Chronicle” véleménye szerint valamennyi, a spanyol harctereken küzdő idegen önkéntes rövidesen elhagyja az országot. A „Daily Express” hangsúlyozza: A brit kormány el akarja kerülni a semlegességi-bizottság csődjét, mert ennek sorsa szorosan összefügg az angol—olasz megállapodás sorsával. Az egyezmény sikere az olasz önkénteseknek a spanyol